

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/182/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614202575
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5614202575.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobcu: M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XXX, zastúpenej JUDr. Janou Čončolovou, advokátkou, so sídlom Z. XX, XXX XX L. M., proti žalovanému: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X/X, XXX XX M., zastúpeného Mgr. Ľubošom Kráľom, advokátom, so sídlom Y. Q. X, XXX XX M., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti reálnou deľbou, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/66/2014-384 zo dňa 24.02.2017 a o návrhu žalovaného na prerušenie odvolacieho konania, takto

rozhodol:

Návrh žalovaného na prerušenie konania vedeného pred Krajským súdom v Žiline pod sp.zn. 6Co/182/2017 z a m i e t a .

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/66/2014-384 zo dňa 24.02.2017 z r u š u j e a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo právnej predchodkyne žalobcu Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XXX (ďalej v bodoch 1. až 33. tohto rozhodnutia označenej ako „žalovaná“) a žalovaného k rodinnému domu súp. č. XXX, postavenému na parcele registra C-KN evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 77/1 a parc. č. 77/2, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie a obec I., okres L. M. a vyporiadal ho reálnym rozdelením rodinného domu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal rodinný dom, postavený na parcele registra C-KN evidovaný na katastrálnej mape ako parc. č. 77/2, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie a obec I., okres L. M. a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal rodinný dom, postavený na parcele registra C-KN evidovanej na katastrálnej mape ako parc. č. 77/1, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie a obec I., okres L. M. (výrok I.). Súčasne uložil žalovanému povinnosť strpieť uskutočnenie stavebných úprav nevyhnutných k reálnej deľbe nehnuteľnosti, spočívajúcich najmä v odstránení betónových schodov nachádzajúcich sa v časti domu postaveného na parcele č. 77/2, k.ú. a obec I., zamurovaní dverného otvoru medzi jednotlivými domami postavenými na parcele č. 77/1 a 77/2 pre k. ú. a obec I., vybudovaní kanalizačnej prípojky od časti domu postaveného na parcele č. 77/1 k. ú. a obec I. zo žumpy nachádzajúcej sa na parcele č. 77/1 k. ú. a obec I. do obecnej kanalizácie, vykonaní výkopových prác a položení vodovodného potrubia od časti domu postaveného na parcele č. 77/1 k. ú. a obec I. k obecnému vodovodu, ktoré stavebné úpravy je povinná v celom rozsahu znášať a vykonať žalobkyňa, a to v lehote 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Zároveň uložil žalovanému povinnosť vyplatiť žalovanej (správne má byť žalobkyňi - poznámka odvolacieho súdu) sumu 1.390,59 Eur ako náhradu za jej spoluvlastnícky podiel, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.) a vyslovil, že žalobkyňi priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok IV.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 20.03.2014, žalobkyňa žiadala, aby súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, a to k

rodinnému domu súpisné č. XXX, postavenému na parcele C-KN, parc. č. 77/1 a parc. č. 77/2, katastrálne územie I., obec I., okres L. M., so žalovaným, a to takým spôsobom, aby bol rodinný dom reálne rozdelený medzi žalobkyňu a žalovaného vertikálnym spôsobom. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným sú podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu, súp. č. XXX, (ďalej aj „sporná nehnuteľnosť“) postaveného na C-KN parcele č. 77/1 a C-KN parcele č. 77/2, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie I., obec I., okres L. M., a to žalobkyňa v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 27/64 k celku a žalovaný v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 37/64 k celku. Právny vzťah k parcelám, na ktorých je rodinný dom postavený, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Spoločnú nehnuteľnosť tvoria dva samostatné domy s jedným súpisným číslom, a to pôvodný rodinný dom postavený v roku 1956 na pozemku C-KN parc. č. 77/2 a rodinný dom postavený v roku 1971 (ako prístavba), nachádzajúci sa na C-KN parc. č. 77/1. Rodinný dom postavený v roku 1956 je prepojený dverným otvorom s rodinným domom (prístavbou) postavenou v roku 1971. Rodinný dom postavený v roku 1956 ako aj prístavba z roku 1971, sú postavené každý na samostatnom pozemku, preto podľa žalobkyne nevzniká potreba reálnej delby pozemku geometrickým plánom. Po uzavretí dverného otvoru sú domy reálne deliteľné a schopné samostatného užívania. Rodinný dom je neobývaný od roku 2000. Po smrti otca strán sporu v roku 2002 sa žalobkyňa a žalovaný dohodli, že žalobkyňa bude užívať časť spoločnej nehnuteľnosti postavenej v roku 1956 a žalovaný časť spoločnej nehnuteľnosti postavenej v roku 1971. Napriek uvedenej dohode sa po celú dobu o nehnuteľnosť stará a udržiava ju výlučne žalobkyňa. Žalovaný po dobu 5 rokov (od roku 2002 do roku 2006) spolu so synom užíval dohodnutú časť spoločnej nehnuteľnosti postavenú v roku 1971 (prístavba), pričom za spotrebu elektriny nikdy ani nezaplatil. Žalobkyňa bola preto nútená požiadať o odpojenie elektriny. V ostatných rokoch uhradila a aj v súčasnosti aj uhradza všetky plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti žalobkyňa, ktorá na vlastné náklady vykonáva na dome aj všetky nevyhnutné opravy ako celku. Žalovaný sa o nehnuteľnosť v podielovom spoluvlastníctve nikdy nestaral, nezveľaďoval ju, neplnil si povinnosti spoluvlastníka. Žalobkyňa sa viackrát pokúsila o mimosúdnu dohodu so žalovaným, nakoľko spoločná nehnuteľnosť je reálne deliteľná. Žalovaný však na jej návrhy na mimosúdne riešenie sporu nereagoval a o dom v podielovom spoluvlastníctve sa nestaral. Vzhľadom na postoj žalovaného, ktorý zaviniel podanie žaloby, žalobkyňa navrhla, aby súd zaviazal žalovaného nahradiť jej trovy, ktoré jej v súvislosti s týmto konaním vzniknú. Žalobkyňa tiež navrhla, aby súd žalovaného zaviazal z titulu vyporiadania podielov k spoločnej nehnuteľnosti zaplatiť žalobkyňi rozdiel z titulu rôznej hodnoty prikázaných podielov vo výške 1.973,66 Eur.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že skutočnosti tvrdené žalobkyňou v žalobe sa nezakladajú na pravde. Podľa jeho názoru nie je rozdelenie rodinného domu súpisné č. 189 dobre možné. Reálne rozdelenie nehnuteľnosti na dve samostatné veci neumožňujú aj dlhodobu narušené medziľudské vzťahy medzi stranami sporu. Právne rozdelenie nehnuteľnosti na dva samostatné rodinné domy, (keď jeden dom bude vo vlastníctve žalobkyne a druhý vo vlastníctve žalovaného), nevytvára podmienky na predchádzanie nezhodám medzi žalobkyňou a žalovaným. Z uvedeného dôvodu žalovaný navrhol, aby súd prikázal celú nehnuteľnosť do jeho výlučného vlastníctva, s odôvodnením, že je väčšinovým spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti, s výškou spoluvlastníckeho podielu 37/64 k celku. Navyše žalovaný má záujem o užívanie nehnuteľnosti v celom rozsahu pre svoju vlastnú potrebu, ako aj z dôvodu, že má na nevysporiadaných pozemkoch zastavaných rodinným domom a na príľahlom pozemku väčšinový spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6/8 k celku, keďže parcely C-KN parcely č. 77/1, 77/2 a 77/4, boli vytvorené z E-KN parcely č. 234, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie I., obec I., okres L. M..

4. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázať, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu, súp. č. XXX, postaveného na parcele C-KN, parc. č. 77/1 a C-KN parc. č. 77/2, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie I., obec I., okres L. M.. Žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou sporného rodinného domu v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 27/64 k celku a žalovaný je jeho podielovým spoluvlastníkom v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 37/64 k celku. Právny vzťah k parcelám, na ktorých je rodinný dom postavený, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Predmetom žaloby bol návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu súp. č. XXX, katastrálne územie I..

5. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.09.2014 uviedla, že ani jeden z domov (jeden je postavený v roku 1956 a druhý v roku 1971 ako prístavba) nie je obývaný. O obidva sa stará sama. Po skolaudovaní nového domu v roku 1971 tomto dome obývala žalobkyňa s rodičmi a bratom prvé dve miestnosti, na vrchu obývačku a spálňu. Na prízemí v novom dome bola kuchyňa, kotolňa, sklad, kúpeľňa, WC, špajza. Zo starého domu (postaveného v roku 1956) boli prebúrané dvere

do nového domu (postaveného v roku 1971). V starom dome bola spáľňa, izba, kúpeľňa, toaleta a pôjd. Keď sa žalobkyňa v roku 1974 vydala, odišla z domu. V tom čase už v dome nebyval ani žalovaný. Dom až do smrti užívali rodičia žalobkyne a žalovaného. Žalovaný tieto nehnuteľnosti nikdy neužíval dlhodobo. Keď prišiel s rodinou na návštevu, všetci spali v prednom (novšom) dome. Žalobkyňa po dohode so žalovaným užívala zadný dom a predný dom užíval žalovaný. Keď žalovaný potreboval niečo uvariť, užíval kuchyňu v zadnom dome, pretože v prednom dome nemal sporák, neskôr si ho kúpil. Žalobkyňa sa so žalovaným dohodla, že elektrinu bude platiť ona a on bude prispievať polovicou sumy, ale nedával jej nič. Čo sa týka funkčnosti oboch domov, žalobkyňa uviedla, že v obidvoch domoch sú stále elektrické hodiny, žumpa je pre obidva domy spoločná, no v obci sa buduje kanalizácia. Prívod vody je zabezpečený v celom dome. Kúrenie je v prednom dome je na elektrinu; jeden radiátor je potiahnutý do obývačky zo zadného domu. V zadnom dome je ústredné vykurovanie, zabezpečené prostredníctvom kotla na pevné palivo. V súčasnosti je sporná nehnuteľnosť schátraná, podmočená, opadáva z nej omietka, škridlová strecha je v pôvodnom stave. Drevené zárubne odhnívajú. Žalobkyňa navrhla prikázať pri reálnej delbe zadný dom sebe z toho dôvodu, že má k nemu vzťah a starala sa o matku. Za domom je záhradka, v ktorej si pestuje zeleninu. Má záujem v dome trvalo bývať, pretože má s manželom pretrvávajúce manželské problémy.

6. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 25.09.2014 uviedol, že rodičia sa rozhodli zbúrať starý kamenný dom a postaviť nový pre neho s tým, že sa ožení a doopatrúje ich. Žalobkyni nemalo ostať nič, rodičia počítali s tým, že sa vydá a odíde. Zdôraznil, že na stavbe nového domu pracoval hlavne on. Zabezpečoval naloženie kvádrov a tehál z Liptovského Hrádku do I., ich prevoz, nakladanie i vykladanie a pomáhal otcovi. Starý dom užíval žalovaný spoločne s rodičmi a žalobkyňou, až do času, kým sa žalobkyňa nevydala a žalovaný neoženil. Dodal, že v novom dome sa z vrchných dvoch obývatel'ných izieb užívala jedna izba, v ktorej žalovaný prespával, keď prišiel z M. na návštevu. Po rozvode žalovaný do previezol nového domu nábytok zo spálne, kde spával, keďže predtým bola izba vybavená iba gaučom. Podľa názoru žalovaného nehnuteľnosť nie je reálne deliteľná.

7. Napriek súdom poskytnutému priestoru, obe procesné strany zotrvali na svojich postojoch prezentovaných v priebehu konania až do rozhodnutia vo veci samej a nedošlo medzi nimi k uzavretiu mimosúdnej dohody ohľadne predmetu sporu.

8. Uznesením zo dňa 25.09.2014, č.k. 8C/66/2014-57 okresný súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odvetvie odhad hodnoty stavebných prác a podaním znaleckého posudku poveril Ing. Jána Hlinu, ktorému uložil zodpovedať otázku, či je časť rodinného domu, súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN parc. č. 77/1, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie I., zo stavebného hľadiska samostatnou vecou, alebo ide o súčasť stavby rodinného domu súpisné č. XXX, postaveného na pozemku C-KN parc. č. 77/2, katastrálne územie I., ďalej či je možné reálne rozdelenie rodinného domu, súp. č. XXX tak, aby rozdelením vznikli samostatné veci, ktorých existencia bude aj v súlade so stavebnými predpismi a ak je reálna del'ba tejto nehnuteľnosti možná, či vyžaduje realizáciu stavebných úprav a ktorých a takisto aké sú odhadované náklady na ich realizáciu. Znalec podal znalecký posudok č. 1/2015, v ktorom uviedol, že časť rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 je zo stavebného hľadiska súčasť stavby rodinného domu, súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/2, pre katastrálne územie I., obec I., okres L. M.; časť rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 je prístavbou. Zároveň skonštatoval, že časť stavby rodinného domu, súp. č. XXX, postaveného na pozemku parcely C-KN, parc. č. 77/1 a časť stavby rodinného domu, súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/2 je možné reálne rozdeliť tak, aby vznikli samostatné veci, ktorých existencia bude v súlade so stavebnými predpismi. Ďalej uviedol, že reálna del'ba nehnuteľnosti si vyžaduje realizáciu stavebných úprav, ktoré je možné vykonať bez potreby stavebného povolenia, jedná sa o zamurovanie dverného otvoru spájajúceho oba rodinné domy, zrealizovaním povrchových úprav a vybúraním troch stupňov schodov zo strany časti rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN parc. č. 77/2, o odpojenie vykurovacieho telesa časti rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 od kotolnej časti rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/2, odpojenie potrubia pre rozvod vody v časti rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 od zdroja vody v časti rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/2. Pre časť rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 je potrebné vybudovať vodovodnú prípojku. V prípade ponechania kanalizácie do žumpy na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 v podielovom spoluvlastníctve a spoločnom užívaní oboch strán sporu je možné v budúcnosti túto spoločne napojiť na obecnú kanalizáciu. Znalec zároveň konštatoval, že ak reálne

rozdelenie nehnuteľnosti vyžaduje stavebné úpravy, odhadované náklady na ich realizáciu sú celkom 1.450,00 Eur.

9. Následne uznesením zo dňa 05.08.2015, č.k. 8C/66/2014-160 súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností a podaním znaleckého posudku poveril Ing. Tibora Molnára, ktorému uložil zodpovedať otázku, aká je všeobecná hodnota nehnuteľnosti nachádzajúcej v katastrálnom území obce I., okres L. M., a to rodinného domu súp. č. XXX. V znaleckom posudku č. 4/2015 znalec zodpovedal na otázku súdu tak, že všeobecná hodnota zistená metódou polohovej diferenciácie predstavuje sumu 24.900,00 Eur, z toho všeobecná hodnota rodinného domu súp. č. XXX, postavenom na pozemku C-KN, parc. č. 77/1 je vo výške 15.560,76 Eur a rodinného domu súp. č. XXX, postavenom na pozemku C-KN, parc. č. 77/2 je v hodnote 9.108,69 Eur.

10. Pri výsluchu dňa 08.07.2015 Ing. Tibor Molnár ústne doplnil znalecký posudok o zriadenie elektrickej prípojky. Uviedol, že je súdnym znalcom, aj autorizovaným projektantom a riaditeľom veľkej stavebnej firmy. Ocenenie prác uvádzané v znaleckom posudku vychádzalo z cien obvyklých v danom mieste a čase. Zdôraznil, že jeho znaleckou úlohou nebolo odhadnúť práce na rekonštrukcie zariadení v zadnom dome, ale práce nevyhnutné na to, aby mohla byť každá časť nehnuteľnosti po reálnej delbe samostatnou vecou.

11. Právna zástupkyňa žalobkyne počas konania argumentovala tým, že žalobkyňa navrhla rozdeliť rodinný dom, nakoľko vychádzala zo stavu, ako boli celé roky jeho jednotlivé časti, teda tzv. starý dom (postavený v roku 1956) a tzv. nový dom (postavený v roku 1971) užívané. Tzv. nový dom užíval žalovaný a žalobkyňa užívala tzv. starý dom. Zdôraznila, že nehnuteľnosť je reálne deliteľná, keďže žalobkyňa je ochotná znášať všetky náklady, ktoré bude potrebné uskutočniť na to, aby bol tzv. starý a tzv. nový dom boli po reálnej delbe samostatnými vecami. Tieto stavebné úpravy boli vecne špecifikované jednak v znaleckom posudku Ing. Hlinu, a tiež v jej písomnom podaní zo dňa 13.01.2016. Žalovaný nikdy rozsah týchto stavebných úprav nespochybnil. Po celý čas spochybňuje iba výšku nákladov, potrebných na uskutočnenie týchto úprav. Pokiaľ ide o prístupovú cestu k jednotlivým častiam rodinného domu, ktoré by boli po reálnej delbe samostatnými vecami, žalobkyňa poukázala na to, že tzv. nový dom je prístupný priamo z hlavnej cesty a tzv. starý dom je prístupný z opačnej strany cez zadné stavy. Obidve strany sporu by tak mali bezproblémový prístup ku svojej nehnuteľnosti. Zapísať reálnu delbu nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností nemôže byť problém, vzhľadom na stanovisko tohto orgánu zabezpečené zo strany súdu a tiež s prihliadnutím na stanovisko Obce I., ktorá je stavebným úradom.

12. Právny zástupca žalovaného uviedol, že nehnuteľnosť nie je reálne deliteľná. Vzhľadom k tomu, že pozemky reg. C-KN, parc. č. 77/1 a parc. č. 77/2 boli vytvorené ešte v roku 1940 pri mapovaní a geometrický plán nebol k zápisu stavby nikdy predkladaný, nebolo ničím preukázané, či reálne tieto parcely kopírujú skutočne hranicu tzv. starého a tzv. nového domu, hoci aj znalci v znaleckých posudkoch z takéhoto záveru vychádzali. V tejto súvislosti žalovaný spochybnil stanovisko Obce I., ktoré nepovažoval za stanovisko stavebného úradu. Žalovaný nepovažuje reálne rozdelenie nehnuteľnosti za správne aj z pohľadu predchádzania budúcim sporom, pretože žalobkyňa so žalovaným by museli spolunažívať na spoločnom dvore, cez ktorý budú prechádzať ku svojim nehnuteľnostiam. Pokiaľ by súd rozhodol o zrušení vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením spornej nehnuteľnosti, je potrebné zohľadniť, že žalovaný je väčšinovým podielovým spoluvlastníkom na nehnuteľnosti, a to parcele C-KN č. 77/4 v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 6/8. Jedná sa o parcelu, cez ktorú je potrebné prechádzať k jednotlivým častiam nehnuteľnosti. Vzhľadom na predchádzanie konfliktom, toto riešenie nie je spravodlivé. Navyše stav tzv. zadného domu je lepší, táto časť nehnuteľnosti je obývateľná, zatiaľ čo časť nehnuteľnosti, ktorá by mala pripadnúť žalovanému, tieto požiadavky nespĺňa. Podľa názoru žalovaného neexistuje reálny podklad na to, aby Obec I. udelila nehnuteľnosti súpisné číslo, pretože nie sú splnené podmienky podľa § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 31/2003. V danom prípade absentuje doklad o vlastníctve pozemku alebo doklad o inom práve k pozemku, takisto absentuje kolaudačné rozhodnutie a zameranie adresného bodu. Pokiaľ nie sú pozemky pod stavbami vysporiadané, nie je možné predložiť doklad o vlastníctve k pozemku. Ak by teda aj Obec I. vydala nejaké rozhodnutie bez týchto dokladov, takéto rozhodnutie bude nezákonné. Z odborného vyjadrenia znalca, autorizovaného stavebného inžiniera, Ing. Alberta Stránskeho, vyplynulo, že reálna delba nehnuteľnosti nie je možná, pretože tento znalec vyčíslil náklady na reálnu delbu v sume odhadom minimálne 10.000,00 Eur. Od spoluvlastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby tak vysoké náklady uhrádzal, preto spôsob vyporiadania reálnou delbou nehnuteľnosti neprichádza do úvahy.

13. Podľa vyjadrenia Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor zo dňa 29.01.2016, rodinný dom, súpisné č. XXX, v katastrálnom území I., bol zapísaný LV č. XXXX na základe listiny o určení súpisného čísla, vydaného Obcou I. a na základe dedičského rozhodnutia po M. L.. Vzhľadom na

to, že parcely C-KN, parc. č. 77/1 a C-KN parc. č. 77/2, boli už v registri C-KN vytvorené, geometrický plán nebol ku zápisu stavby predkladaný. Pozemky parcely C-KN parc. č. 77/1 a C-KN parc. č. 77/2 boli vytvorené v roku 1940 pri mapovaní. Pokiaľ má súd rozdeliť stavbu, súpisné č. XXX na dve samostatné stavby, bude potrebné doložiť stanovisko stavebného úradu (Obce I.), v ktorom by malo byť uvedené, či je možné takéto rozdelenie stavby z hľadiska stavebného zákona. Ak je to možné a ak budúce stavby kopírujú hranice pozemkov, správny orgán bude pri zápise rozsudku vyžadovať právnu listinu od obce, ktorou rozhodne o zrušení súpisného čísla XXX na jednom z pozemkov a zároveň obec rozhodne o pridelení nového súpisného čísla na druhom pozemku.

14. Obec I., ktorá je zároveň stavebným úradom, listinou zo dňa 01.02.2016 potvrdila, že v prípade rozdelenia rodinného domu, súpisné č. XXX pre dvoch majiteľov, prideli obec súpisné číslo na základe žiadosti jednému z nich nové súpisné číslo, nakoľko sa jedná o dve stavby postavené na dvoch parcelných číslach, ale vedené pod jedným súpisným číslom, ktoré sú postavené na dvoch osobitných parcelách č. 77/1 a 77/2, ktoré sú zvislou hranicou aj medzi domami, ktoré sú spojené obvodovými múrmi na tejto hranici. Hranica pozemkov kopíruje hranicu rodinných domov.

15. V oznámení, doručenom súdu dňa 02.05.2016, Obec I. uviedla, že v predchádzajúcom potvrdení vychádzala zo znaleckého posudku č. 6/2014 Ing. Vozárikovej a zo skutočností známych, t.j. že hoci sa jedná o jedno súpisné číslo, rodinné domy sú dva, každý postavený na inej parcele, ako to vyplýva aj z listu vlastníctva č. XXXX a zo snímky z pozemkovej mapy a tieto sú spojené obvodovými múrmi.

16. Podľa vyjadrenia Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálneho odboru zo dňa 19.01.2017, označený orgán vykoná zápis do katastra nehnuteľností v súlade s rozsudkom okresného súdu o reálnej deľbe nehnuteľnosti a v súlade so stanoviskom starostu Obce I. zo dňa 01.02.2016, pričom právnu listinu na zápis ďalšej stavby do katastra nehnuteľnosti si musia vlastníci v súlade s rozsudkom na obci zabezpečiť a predložiť katastru.

17. Následne okresný súd konštatoval, že po vykonanom dokazovaní posúdil vec podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že spoluvlastníkov zásadne nemožno nútiť, aby proti svojej vôli zotrvali v spoluvlastníckom vzťahu. Žalobkyňa nemusí tvrdiť ani preukazovať dôvody, pre ktoré nie je ďalšie zachovanie spoluvlastníckeho vzťahu opodstatnené. Medzi stranami k dohode o predmete sporu nedošlo. So zrušením podielového spoluvlastníctva súhlasili obidve strany sporu, ktoré súčasne nepopierali, že v poslednom období mali medzi sebou problémy súvisiace s výkonom svojich spoluvlastníckych práv k nehnuteľnosti. Súd preto rozhodol o zrušení a vyporiadaní ich podielového spoluvlastníctva. Zákon dáva súdu smernice, ako si má počínať pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ak ani na súde pokus o zmierné vybavenie veci nevedie k cieľu. Spor o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva je iudicium duplex, t.j. konaním, v ktorom súd nie je viazaný návrhom spoluvlastníka o spôsobe zrušenia i rozdelenia nehnuteľností, ale môže rozhodnúť aj inak. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vykonáva súd jedným z týchto troch spôsobov: a) reálne rozdelenie veci podľa výšky podielov, b) prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu, c) predaj veci a rozdelenie výťažku podľa výšky podielov. Ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje nielen možné spôsoby zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ale aj záväzné poradie, v ktorom môžu byť použité tieto jednotlivé spôsoby vyporiadania. Pokiaľ ide o posúdenie možnosti uplatnenia prvého spôsobu vyporiadania spoločnej veci - jej reálneho rozdelenia, súd tu prihliada na veľkosť spoluvlastníckych podielov i na účelné využitie veci vzniknutej rozdelením. Prihliadnutie na veľkosť podielov neznamená, že v každom prípade súd bude rozdelenie veci podriaďovať aritmetickému vyjadreniu veľkosti podielov, ale ich účelnému využitiu. To znamená, že konečné rozdelenie z hľadiska účelu užívania nemusí vyjadrovať absolútnu mieru veľkosti spoluvlastníckeho podielu a do úvahy preto prichádza i finančná náhrada (reálne rozdelenie veci tzv. kombinovaným spôsobom vyporiadania). Súd pritom dbá, aby rozdelením nevznikli nefunkčné veci alebo aby pomer rozdelených vecí svojou veľkosťou nebol vo výraznom nepomere k veľkosti pôvodných podielov. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam platí, že ich rozdelenie nie je dobré možné, ak by ani po adaptácii nemohli vzniknúť rozdelením samostatné veci alebo ich časti vzniknuté rozdelením by z hľadiska povahy a funkčného využitia nemohli slúžiť jednotlivým vlastníkom (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 169/1995). S prihliadnutím na zistený skutkový stav boli podľa názoru konajúceho súdu splnené zákonné predpoklady pre použitie ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov reálnou deľbou rodinného domu, súpisné č. XXX, v katastrálnom území I.. Súdnym znalec Ing. Ján Hlina označil rodinný dom za reálne deliteľný, s potrebou určitých nevyhnutných stavebných úprav na to, aby dva samostatné domy vzniknuté reálnou deľbou, boli samostatnými vecami. Stanoviskom Obce I. a oznámeniami Okresného úradu Liptovský Mikuláš,

katastrálny odbor, bolo vyvrátené tvrdenie žalovaného, že nie je možné reálne vec rozdeliť tak, aby reálna deľba nehnuteľnosti bola v súlade so stavebným zákonom. Tak Obec I. ako stavebný úrad, ako aj Okresný úrad Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, jednoznačne potvrdili, že reálna deľba rodinného domu, ktorý bol predmetom vyporiadania, je uskutočniteľná a možná, nakoľko v prípade rozdelenia rodinného domu Obec I. prideliť súpisné číslo na základe žiadosti jednému zo spoluvlastníkov nové súpisné číslo, pretože ide o dve stavby postavené na dvoch osobitných parcelách C-KN č. 77/1 a C-KN č. 77/2, ale vedené pod jedným súpisným číslom, pričom hranica pozemkov kopíruje hranicu rodinných domov. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že v súvislosti s reálnou deľbou nehnuteľností bude potrebné vykonať určité nevyhnutné stavebné úpravy, tak ako rozsah týchto nevyhnutných úprav vyplýva z výroku rozsudku. Ak žalobkyňa vyjadrila ochotu uhradiť hoci aj nákladnejšie stavebné úpravy, niet dôvodu považovať stavbu za reálne nedeliteľnú. Žalobkyňa prezentovala možnosť zabezpečiť vykonanie niektorých stavebných úprav vo vlastnej réžii, finančne menej náročne, teda svojpomocne. Súd preto nemal dôvod považovať rodinný dom za nedeliteľný, pokiaľ by aj náklady na rozdelenie nehnuteľnosti boli vyššie ako boli vyčíslené znalcom Ing. Jánom Hlinom. Vzhľadom na prezentovanú vôľu a ochotu žalobkyne znášať všetky náklady na rozdelenie nehnuteľnosti, súd považoval za nadbytočné a nevhodné vykonať dopracovanie znaleckého posudku za účelom presného vyčíslenia stavebných úprav spojených s rozdelením nehnuteľnosti, ako aj vykonanie dôkazu zabezpečením odborného vyjadrenia na výšku nákladov spojených s reálnou deľbou nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o stavebné úpravy, tieto je potrebné vykonať v rozsahu nevyhnutnom na reálne rozdelenie nehnuteľnosti, nie však úpravy také, ktoré nehnuteľnosť zhodnocujú, či zvyšujú štandard bývania. Okresný súd preto nepovažoval za potrebné ďalej vykonávať dokazovanie v tom smere, aké budú presné náklady na reálnu deľbu nehnuteľností vo finančnom vyčíslení. Dokazovanie v tomto smere by bolo na mieste v prípade, ak by boli obe strany sporu zviazané na úhradu týchto nákladov v určitom pomere. Žalobkyňa však bude výlučne sama znášať náklady na stavebné úpravy. V tomto smere potom súd pripustil na pojednávaní dňa 01.02.2017 zmenu žaloby. Súd preto uložil žalobkyni povinnosť v lehote šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku vykonať stavebné úpravy nevyhnutné na reálnu deľbu nehnuteľnosti a zároveň uložil žalovanému povinnosť strpieť realizáciu týchto nevyhnutných stavebných úprav. K výhradám žalovaného, ktoré sa týkali vykonateľnosti rozsudku a záruky, či žalobkyňa uskutoční stavebné úpravy, konajúci súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 3Cz 18/88, podľa ktorého vo výroku rozhodnutia o zrušení podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením stavby nie je potrebné uviesť ani presný popis stavebných úprav smerujúcich k rozdeleniu. Podľa uvedeného rozhodnutia najvyšší súd v tomto prípade nebol toho názoru, že bez jednoznačnej špecifikácie nutných úprav a bez ich uloženia strane sporu by rozhodnutie o zrušení spoluvlastníctva rozdelením stavby nebolo spôsobilým podkladom prípadného výkonu rozhodnutia. Napriek uvedenému však prvoinštančný súd z opatrnosti vo výroku rozsudku uložil žalobkyni vykonať nevyhnutné stavebné úpravy a zároveň uložil žalovanému povinnosť strpieť vykonanie týchto úprav.

18. Na základe takto zisteného skutkového stavu mal okresný súd za to, že v danom prípade je potrebné zrušiť podielové spoluvlastníctvo k rodinnému domu a ako vhodné a účelné považoval vyporiadať ho reálnym rozdelením domu vertikálnym spôsobom, čím vzniknú dva samostatné domy a strany sporu budú môcť vykonávať svoje vlastnícke práva bez toho, aby boli rušení druhým spoluvlastníkom. V danom prípade bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná reálna deliteľnosť spornej nehnuteľnosti, súd preto nemal inú možnosť ako vyporiadať spoluvlastníctvo reálnou deľbou tak ako to vyplýva z ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd tiež vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že vzhľadom na svoju osobnú situáciu má žalobkyňa skutočný záujem využiť nehnuteľnosť na bývanie, má k tejto nehnuteľnosti citový vzťah, celý život žije v obci I. a v nehnuteľnosti realizuje svoje záľuby a nachádza v nich priestor pre sebarealizáciu. Má záujem nehnuteľnosť pre vlastnú potrebu do budúcnosti zveľadiť aj ako svoje trvalé bývanie. Pokiaľ sa týka rozdelenia jednotlivých častí nehnuteľnosti tým spôsobom, že žalobkyni pripadla časť nehnuteľnosti postavená v roku 1956 a žalovanému časť nehnuteľnosti postavená v roku 1971, prvoinštančný súd vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu o tom, kto akú časť nehnuteľnosti po smrti ich otca užíval. Pokiaľ žalovaný argumentoval tým, že vyporiadanie reálnou deľbou nepredíde budúcim konfliktom medzi stranami sporu, okresný súd uviedol, že napriek narušeným vzťahom medzi stranami sporu, žalobkyňa aj žalovaný svojím faktickým správaním počas posledných niekoľkých rokov pred podaním žaloby preukázali, že nehnuteľnosti tak, ako ich súd medzi nich rozdelil, využívali na rekreačné účely. Žalovaný trávil v nehnuteľnosti svoj voľný čas, rovnako ako žalovaná, a to každý z nich v časti nehnuteľnosti tak, ako ich súd reálne vyporiadal. Navyše aj z miestnych pomerov v obci I. je zrejmé, že nie je ničím neobvyklým, že v nehnuteľnostiach, ktoré sú prístupné zo

spoločného dvora, bývajú častokrát aj úplne cudzí ľudia. Takýto spôsob užívania nehnuteľnosti je v uvedenej obci bežným javom, aj vzhľadom na budovanie a výstavbu domov obdobným spôsobom, ako bol postavený aj sporný rodinný dom. Skutočnosť, že žalovaný je podielovým spoluvlastníkom na pozemku C-KN parcely č. 77/4, nepovažoval súd za podstatnú a rozhodujúcu pre rozhodnutie o tom, či nehnuteľnosť, ktorá je predmetom vyporiadania je alebo nie je reálne deliteľná. Predmetom vyporiadania bol len rodinný dom, súpisné č. XXX. Bez ohľadu na výšku spoluvlastníckeho podielu má totiž žalobkyňa ako spoluvlastníčka pozemku C-KN parcely č. 77/4 právo prechodu cez tento pozemok rovnako ako žalovaný. Vzhľadom na technicky možnú reálnu deľbu nehnuteľnosti podporenú faktickým stavom užívania nehnuteľnosti stranami sporu, súd nemal inú možnosť iba rozhodnúť prvým zo spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. 19. Zároveň súd zaviazal žalovaného vyplatiť žalovanej sumu 1.390,59 Eur ako náhradu za jej spoluvlastnícky podiel. Pri určení výšky tejto náhrady vychádzal zo znaleckého posudku č. 4/2015 Ing. Tibora Molnára, v ktorom znalec určil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti vo výške zaokrúhlene 24.900,00 Eur. S prihliadnutím na závery znaleckého posudku súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne nehnuteľnosť v hodnote celkovo 9.118,33 Eur, a to rodinný dom, postavený na pozemku C-KN parc. č. 77/2 a spevnené plochy betónové na C-KN parc. č. 77/2; a žalovanému prikázal do výlučného vlastníctva nehnuteľnosť v hodnote celkovo 15.791,68 Eur, a to rodinný dom, postavený na pozemku C-KN parc. č. 77/1, spevnené plochy betónové na C-KN parc. č. 77/1, vodovodná prípojka, kanalizačná prípojka a žumpa. Keďže spoluvlastnícky podiel žalovaného na nehnuteľnosti, ktorá je predmetom vyporiadania je 37/64 v pomere k celku, z celkovej hodnoty nehnuteľnosti mu patrí 14.401,10 Eur a žalobkyňi vzhľadom na jej spoluvlastnícky podiel o veľkosti 27/64 v pomere k celku na nehnuteľnosti, ktorá je predmetom vyporiadania, z celkovej hodnoty nehnuteľnosti patrí 10.508,92 Eur. Žalobkyňa vyporiadanim nadobudla nehnuteľnosť v hodnote 9.118,33 Eur, preto rozdiel týchto súm vo výške 1.390,59 Eur (10.508,92 Eur - 9.118,33 Eur) predstavuje výplatok, ktorý je povinný žalovaný vyplatiť žalobkyňi na vyrovnanie jej podielu na nehnuteľnosti. V súvislosti s argumentáciou žalovaného, že ocenenie nehnuteľnosti je na základe znaleckého posudku zo dňa 01.10.2015 a dnes už je cena nehnuteľnosti iná, súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 17.08.2010, sp. zn. 22 Cdo 2597/2010, podľa ktorého je na mieste aktualizovať cenu nehnuteľnosti pokiaľ ide o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a určenie ceny výplatku v tom prípade, ak by bol znalecký posudok vypracovaný pred viac rokmi, t.j. viac než dva roky, pretože v tom prípade by súd nevychádzal z ceny v dobe vyporiadania. O takýto prípad však v súdenom spore nejde, keďže znalecký posudok, z ktorého súd vychádzal pri vyporiadaní a určení výšky výplatku, bol znalcom Ing. Molnárom vypracovaný dňa 01.10.2015.

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Úspech vo veci je tou okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov konania. Zásada úspechu sa vzťahuje aj na konania, kde súd rozhoduje o spôsobe vyporiadania, napr. na vyporiadanie spoluvlastníctva. Vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je celý výrok vo veci samej rozhodnutím o jednom zo spôsobov vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva a rozhodnutie vo veci nie je rozhodnutím o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom. Zásadu úspechu strany sporu vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva treba hodnotiť so zreteľom na všetky okolnosti konania, konkrétne však s prihliadnutím na skutočnosť, aký bol postoj strán sporu ku zrušeniu podielového spoluvlastníctva a ako ktorý z nich navrhoval zrušené podielové spoluvlastníctvo vyporiadať a toto porovnať s rozhodnutím súdu vo veci samej, teda s tým, či súd podielové spoluvlastníctvo zrušil a akým spôsobom ho vyporiadal. Žalobkyňa preukázala, že pred podaním žaloby sa niekoľkokrát osobne a následne aj prostredníctvom právnej zástupkyne pokúšala spor riešiť mimosúdne, avšak bezvýsledne. V predmetnej právnej veci to bola práve žalobkyňa, ktorá tak mimosúdne ako aj v samotnom súdnom konaní navrhovala zrušiť podielové spoluvlastníctvo a navrhovala ho vyporiadať spôsobom reálneho rozdelenia veci. Súd prvej inštancie tak aj rozhodol, a preto je to práve žalobkyňa, ktorú s ohľadom na výsledok konania, je potrebné považovať za úspešnú stranu sporu, ktorej podľa § 255 ods. 1 CSP patrí náhrada trov konania v plnom rozsahu.

21. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho výrokom I., II., III. a IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

22. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, resp. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Okresný súd totiž nesprávnym procesným postupom v rozpore s ust. § 186 ods. 2 vety druhej CSP prihliadol na zmenu v tvrdeniach žalobkyne, ktorá pôvodne odmietla hradiť náklady na reálne rozdelenie nehnuteľnosti. Obidve procesné strany na pojednávaní konanom dňa 08.07.2015 zhodne uviedli, že nebudú hradiť náklady na reálne rozdelenie nehnuteľnosti. V danej súvislosti okresný súd poučil strany, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. R 45/1991 platí, že ak by žiaden zo spoluvlastníkov nebol ochotný nič vynaložiť na vykonanie nevyhnutných stavebných úprav, stavba by sa z tohto hľadiska musela považovať za nedeliteľnú. Na základe toho okresný súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie za účelom určenia všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti (uznesením č.k. 8C/66/2014-160 zo dňa 05.08.2015). Odvolateľ poukázal na dôvody tohto rozhodnutia, v ktorom okresný súd konštatoval, že znalecký posudok bude jedným z podkladov pre určenie hodnoty výšky spoluvlastníckeho podielu (ďalšími môžu byť napr. správy realitných kancelárií o kúpnej cene podobných predávaných nehnuteľností v danej lokalite v súčasnom období). Zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia konajúci súd konštatoval vyššie uvedený záver z pojednávania zo dňa 08.07.2015. Na základe týchto procesných postupov konajúceho súdu žalovaný očakával, že súd pristúpi k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva formou prikázania nehnuteľnosti jednej zo strán sporu podľa všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti zistenej znaleckým posudkom a reálna deľba nehnuteľnosti sa už nebude riešiť. Žalovaný z toho názoru súdu vychádzal, v dôsledku čoho zameral svoje skutkové tvrdenia a návrhy na dokazovanie v prejednávanej veci a nezaoberal sa už argumentáciou, či dokazovaním o reálnej nedeliteľnosti nehnuteľnosti, ani nežiadal doplnenie znaleckého posudku č. 1/2015 znalca Ing. Jána Hlinu o ďalšie náklady spojené s reálnou deľbou, ktoré vyplynuli z jeho výsluchu na pojednávaní dňa 08.07.2015, (t.j. náklady na zriadenie elektrickej prípojky, náklady na samostatnú kanalizačnú prípojku bez pripojenia cez spoločnú žumpu). Za popísanej situácie žalovaný už nepovažoval za potrebné doplnenie znaleckého posudku. Obidve strany totiž odmietli hradiť aj nižšie náklady spojené s reálnou deľbou, ktoré boli v znaleckom posudku č. 1/2015 vyčíslené na čiastku 1.450,00 Eur. Znalec Ing. Hlina pritom ústne doplnil znalecký posudok na pojednávaní konanom dňa 08.07.2015 o ďalšie náklady na zriadenie elektrickej prípojky v sume cca 950,00 Eur. Pri nákladoch na napojenie predného domu na verejnú kanalizáciu mala byť cena zvýšená dvojnásobne, ak nie viac, na čiastku 350,00 Eur. Po pojednávaní vedenom na súde prvej inštancie dňa 08.07.2015 a vydanom uznesení o nariadení znaleckého dokazovania bolo žalovanému zrejmé, že súd považuje nehnuteľnosť za reálne nedeliteľnú, a preto bude v konaní pokračovať podľa poradia uvedenej v § 142 ods. 1 vety tretej Občianskeho zákonníka, t.j. prikázaním veci za primeranú náhradu jednej zo sporových strán. V priebehu ďalšieho konania však žalobkyňa zmenila svoje predchádzajúce skutkové tvrdenia, keď sa vyjadrila, že je ochotná uhrádzať všetky náklady spojené s reálnou deľbou nehnuteľnosti, a to bez ohľadu na ich vyčíslenie znalcom. Podľa názoru žalovaného, žalobkyňa tak učinila len zo špekulatívnych dôvodov, keďže v priebehu konania viackrát tvrdila, že nemá finančné prostriedky na vyplatenie žalovaného a bola si vedomá, že pri prikázaní nehnuteľnosti túto získa žalovaný. Žalovaný, ktorý má aj väčšinový spoluvlastnícky podiel na spornej nehnuteľnosti (37/64), bol ochotný žalobkyňu vyplatiť, čo aj prezentoval v priebehu prvoinštančného konania. Je zrejmé, že za dôsledného dodržania princípu okamžitej aplikability CSP (§ 470 ods. 1 CSP) súd nemal prihliadnuť na zmenu v skutkových tvrdeniach žalobkyne a bol povinný dôsledne aplikovať ust. § 186 ods. 2 vety druhej CSP. Napriek tomu však konajúci súd prihliadol na zmenené tvrdenia žalobkyne a po zmene zákonného sudcu na pojednávaní dňa 11.01.2017 vyslovil právny názor, že nehnuteľnosť je reálne nedeliteľná za situácie, ak je žalobkyňa ochotná znášať všetky s tým spojené investície. Takýmto procesným postupom okresný súd žalovanému znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, resp. konanie má vyššie uvedenú inú procesnú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Naviac, okresný súd neprihliadol na skutkové tvrdenia žalovaného doručené do podateľne súdu v listinnej podobe dňa 13.01.2016 a na pojednávaní konanom dňa 18.01.2016 a konštatoval, že na ne nebude prihliadať, pretože nesúvisia bezprostredne s predmetom konania. Podľa názoru odvolateľa však predmetné podania s predmetom konania bezprostredne súviseli. Ich obsahom boli totiž dôležité skutkové tvrdenia, ktoré vyvracali skutkové tvrdenia protistrany (žalobkyne), ktoré následne súd v ďalšom konaní považoval za nesporné. Jednalo sa najmä o tvrdenia žalobkyne, že medzi stranami sporu malo dôjsť k uzavretiu dohody o tom, kto bude užívať „starý dom a kto nový dom“. Tomuto záveru nasvedčujú skutkové tvrdenia žalovaného v odseku 14. jeho podania zo dňa 13.01.2016 nazvanom: „Ako som sa podieľal na výstave, údržbe a zveľaďovaní rodinného domu v I.

č. XXX", rovnako podanie žalovaného zo dňa 13.01.2016 pod názvom „Prehlásenie z určitých bodov žaloby Z. J.“ obsahovalo dôležité skutkové tvrdenia ohľadne mimosúdneho rokovania medzi stranami a ochoty žalovaného vyplatiť žalobkyňu sumou 15.000,00 Eur. Podľa názoru odvolateľa majú tieto skutočnosti podstatný vplyv aj na výrok súdu o náhrade trov konania. Pokiaľ súd prvej inštancie na žiadne z vyššie označených podaní žalovaného zo dňa 13.01.2016 bez náležitého odôvodnenia neprihliadol, pričom tieto podania obsahovali dôležité skutkové tvrdenia žalovaného v rámci jeho obrany k žalobe a skutkovým tvrdeniam žalobkyne, je zrejmé, že uvedeným procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

23. Naviac rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd totiž vyslovil názor, že rozdelenie rodinného domu súp. č. XXX v k.ú. I. je dobre možné, čo však podľa názoru žalovaného neobstojí. Pri reálnom rozdelení veci - rodinného domu na dva rodinné domy, musia týmito rozdelením vzniknúť dve rovnocenné a samostatné veci v právnom zmysle, pri zachovaní funkčných vlastností danej veci a pri dodržaní všetkých právnych, najmä stavebno-technických predpisov tak, aby obidva rodinné domy mohli byť využívané na celoročné bývanie osôb. Poukázal pritom na konštantnú judikatúru súdov SR, vrátane rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/84/2015, z ktorého vyplýva, že z ust. § 142 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka vyplýva, že podmienka pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci prichádza do úvahy, že sa jedná o rozdelenie veci „dobre možné“. Táto podmienka nie je naplnená len faktickou možnosťou a technickou vykonateľnosťou rozdelenia spoločnej veci, ale tiež funkčným opodstatnením takéhoto rozdelenia, pričom judikatúra sa zaoberá predovšetkým funkčnou stránkou rozdelenia spoločnej veci. V súdnej veci boli však uvedené skutočnosti počas celého prvoinštančného konania okresným súdom prehliadané a súdnym znalcom Ing. Jánom Hlinom i starostom obce I. bagatelizované. Žalovaný pritom poukazoval na prísne ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon), ktorý kladie základné požiadavky na stavby. Znalec Hlina bez akéhokoľvek odôvodnenia a poukazu na stavebné predpisy však v znaleckom posudku č. 1/2015 konštatoval, že reálne rozdelenie je možné a že táto úprava je dokonca možná bez vydania stavebného povolenia. Toto konštatovanie znalca však nemá oporu v právnych predpisoch. Znalec nie je oprávnený posudzovať právne otázky sporu. O vydaní stavebného povolenia, resp. len o vyžadovaní ohlásenia drobnej stavby môže rozhodnúť len stavebný úrad na základe relevantnej žiadosti podloženej potrebnými projektmi. Tomu nasvedčuje i znenie § 57 ods. 1 Stavebného zákona. Odvolateľ ďalej prezentoval názor, že takú zásadnú zmenu v užívaní stavby, ktorá je spojená so zmenou stavby, pri ktorej dochádza k jej reálnej deľbe, nie je možné uskutočniť bez právoplatného rozhodnutia stavebného úradu o zmene v užívaní stavby, vydaného podľa § 85 v spojení s § 76 až § 84 Stavebného zákona a následného kolaudačného rozhodnutia, ktoré by tvorilo podklad na pridelenie súpisného čísla novým domom vzniknutým reálnym rozdelením. Je totiž zrejmé, že rodinný dom, ktorý má byť rozdelený na dve samostatné nehnuteľnosti, aktuálne nespĺňa základné požiadavky na stavbu, ktorú vyžaduje ust. § 43d Stavebného zákona v spojení s prílohou I. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ č. 305/2011) z 09.03.2001 a v spojení s ust. § 47 Stavebného zákona, ktoré musí spĺňať po celý čas svojej životnosti. Najvyšší súd SR v uznesení sp.zn. 6Cdo/204/2010 zo dňa 23.03.2011 tiež konštatoval, že kým podmienkou reálneho rozdelenia stavby vo vertikálnom smere je vznik samostatných vecí (od seba oddelených objektov), ktorých existencia musí byť v súlade so stavebnými predpismi...". Z dokazovania vykonaného pred okresným súdom vyplynulo, že rodinný dom súp. č. XXX nie je obývaný cca 17 rokov, nie je v ňom žiadny zdroj vykurovania, má nefunkčný vodovod, odpojený prívod elektrickej energie, steny domu sú splesené, dom je podmočený a nemá funkčné WC, sprchu ani vaňu, a teda nie je vhodný na bývanie osôb. Prístavba rodinného domu, ktorá sa v súdnom konaní familiárne nazývala „nový dom, resp. „predný dom“ nebola nikdy dokončená, a teda nemohla byť nikdy využívaná žalovaným na bývanie. V tomto „novom dome“ chýba prípojka na zdroj vody, prípojka na kanalizáciu (je tam len prepojenie na spoločnú žumpu v jednej miestnosti, nie je tam ani WC, umývadlá či iná sanita, a nie je tam zapojená ani elektrina). V súčasnosti dom ako taký nespĺňa základné funkčné vlastnosti rodinného domu na celoročné bývanie, aj keď je na LV č. XXXX pre k.ú. I. evidovaný ako rodinný dom. Ak teda aktuálne dom nespĺňa základné funkčné a technické požiadavky na stavby podľa § 43b a § 47 Stavebného zákona, nie je možné, aby reálnou deľbou vznikli dva samostatné funkčné rodinné domy, ktoré by mohli byť skolaudované a ktorým by mohli byť pridelené samostatné súpisné čísla, a to bez vynaloženia vysokých finančných prostriedkov na nákladné stavebné úpravy. Výška týchto finančných prostriedkov za dodržania aktuálne platných stavebno-technických predpisov kladúcich základné podmienky na stavby, ktoré by spĺňali funkčnú stránku stavieb ako samostatných vecí v právnom slova zmysle, bola špecifikovaná v odbornom posudku znalca Ing. Alberta Stránskeho, ktorý predložil do spisu žalovaný. Konajúci súd však

tento odborný posudok nezohľadnil s odôvodnením, že žalobkyňa sa zaviazala hradiť všetky náklady spojené s reálnou deľbou. Je však rozdiel, či tieto náklady predstavujú sumu minimálne 10.000,00 Eur ako to uviedol znalec Ing. Stránsky, alebo len sumu 1.450,00 Eur ako to uviedol znalec Ing. Hlina, ktorý vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 08.07.2015 sám spochybnil úplnosť ním podaného znaleckého posudku a tento rozšíril o ďalšie položky, ako už bolo uvedené vyššie. Súd bol teda povinný skúmať výšku týchto nákladov najmä preto, že samotná žalobkyňa v konaní tvrdila, že nemá žiadne finančné prostriedky. Na pojednávaní dňa 25.09.2004 sama uviedla, že má dôchodok vo výške 322,30 Eur a iný príjem nemá. Okrem domu nevlastní žiaden majetok a jej úspory predstavujú minimálne 200,00 až 500,00 Eur. Za týchto okolností mal súd považovať tvrdenie žalobkyne, že bude hradiť všetky náklady spojené s reálnom deľbou, za účelové. Odvolateľ tiež namietal, že pri uskutočnení stavebných úprav uvedených vo výroku II. rozsudku sa domy nestanú samostatnými stavbami, keďže po reálnej deľbe nebudú spĺňať ustanovenia § 81 písm. a) Stavebného zákona, v zmysle ktorého kolaudačné rozhodnutie sa nevydá, ak nie je zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia ľudí a životného prostredia, ako aj riadne užívanie stavby na určený účel, najmä ak nie je podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní zabezpečené vykurovanie stavby a pripojenie na rozvod vody, elektriny a kanalizačnú sieť. Vo výroku II. rozsudku okresný súd zaviazal žalobkyňu na vykonanie stavebných úprav nevyhnutných k reálnej deľbe nehnuteľnosti, ktoré musí žalovaný strpieť. Napriek tomu, že súdny znalec Ing. Ján Hlina vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 08.07.2015 doplnil svoj znalecký posudok č. 01/2015 o náklady na zriadenie elektrickej prípojky, okresný súd tieto stavebné úpravy pre „nový dom“ vo výroku II. rozsudku neuviedol. Bez samostatnej elektrickej prípojky nemôže „nový dom“ spĺňať základné požiadavky na stavby, nie je možné zabezpečiť čo i len elektrické vykurovanie, v dôsledku čoho nemôže byť považovaný za stavbu v právnom slova zmysle. Je tak zrejmé, že „nový dom“, ktorý by mal byť prikázaný žalovanému, bude ako stavba úplne nefunkčný, pričom žalobkyňi bol prikázaný „starý dom“. Pôvodný starý dom má v pivničných priestoroch zriadenú kotolňu s pôvodným, (dnes už nefunkčným zdrojom vykurovania - kotlom na pevné palivo) a nachádzajú sa v ňom rozvody ústredného kúrenia s radiátormi napojené na predmetnú kotolňu. V novom dome bola potiahnutá len jedna rúrka napojená na danú kotolňu v starom dome s jedným radiátorom v jednej izbe. Ak by mali byť po reálnej deľbe obidva domy rovnocenné, aj čo sa týka vykurovania, nie je možné uvažovať so zdrojom vykurovania v novom dome formou nákladného elektrického vykurovania kachľami, keď starý dom bude vykurovaný po výmene kotla na pevné palivo ústredným vykurovaním. Ťažko teda hovoriť o dvoch rovnocenne funkčných domoch a o spravodlivej reálnej deľbe. Hoci súd v prejednávanej veci nenariadil obhliadku nehnuteľnosti, z pripojenej fotodokumentácie vyplýva jej havarijný a dezolátny stav. Rovnako ho možno vyvodit' aj z potvrdení realitných kancelárií založených žalovaným do spisu. Súd prvej inštancie počas celého súdneho konania prehliadal tiež skutočnosť, na ktorú poukazoval žalovaný a ktorá bráni reálnej deľbe nehnuteľnosti, a to že dom súp. č. XXX leží na právne nevysporiadaných pozemkoch a právny vzťah k týmto pozemkom (KNC č. 77/1 a KNC č. 77/2) nie je evidovaný na liste vlastníctva. Rovnako nebolo zohľadnené, že spoločný dvor pred domom (KNC parc. č. 77/4) nie je právne vysporiadaný a právny vzťah k tejto parcele nie je evidovaný na liste vlastníctva, z tohto dôvodu nie je možné na KNC parc. č. 77/4 zriadiť vecné bremeno s právom - právo prístupu k starému domu, ktorý nie je prístupný z verejnej komunikácie a tiež zriadiť vecné bremeno - právo zriadenia, vedenia a údržby vodovodnej, kanalizačnej a elektrickej prípojky k novému domu. Aj v zmysle ust. § 185 ods. 3 CSP vyplýva, že súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky a či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné a na zistenie cudzieho práva. Podľa názoru žalovaného však napadnutý rozsudok nebude vykonateľný. V danej súvislosti poukázal na správu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálneho odboru, zo dňa 29.01.2016 a 25.01.2017, ako aj stanovisko starostu obce I. (potvrdenie) zo dňa 01.02.2016 citované v napadnutom rozhodnutí. Naproti tomu Úrad geodézie, kartografie a katastra SR ako ústredný orgán štátnej správy na úseku katastra vydal v katastrálnom bulletine č. 3/2002 právne stanovisko, že reálne rozdelenie budovy je možné vtedy, ak jej rozdelením vzniknú samostatné budovy, t.j. samostatné veci podľa § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka. K návrhu na vklad práva na základe zmluvy o zrušení spoluvlastníctva k stavbe a vzájomnom vyporiadaní je potrebné predložiť rozhodnutie stavebného úradu o technickej vykonateľnosti reálneho delenia stavby a listinu o určení súpisného čísla k novovytvoreným prevádzkovým stavbám. Je teda zrejmé, že potvrdenie starostu Obce I. zo dňa 01.02.2016 nemá formu rozhodnutia stavebného úradu podľa § 85 Stavebného zákona a ako také nemôže byť podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností. V tomto potvrdení sa nenachádza žiadny odkaz na príslušné ustanovenia Stavebného zákona pripúšťajúce reálnu deliteľnosť nehnuteľnosti a nemá vôbec žiadne odôvodnenie. Takéto potvrdenie nemá teda žiadnu právnu silu, a preto nemôže byť podkladom na zápis do katastra nehnuteľností. Okrem toho toto potvrdenie je vydané aj v rozpore s ust. § 6 ods. 1 vyhlášky MV SR č. 31/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o

označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb. Je teda vydané predčasne, bez náležitého zistenia skutkového stavu, bez uskutočnenia konania podľa § 76 až § 84 Stavebného zákona, bez ohliadky nehnuteľnosti a bez podania riadnej žiadosti o udelenie súpisného čísla s relevantnými prílohami. Ak podľa § 6 ods. 1 písm. d) bod 1, 2 vyhlášky MV SR č. 31/2003 prílohami žiadosti o určenie súpisného čísla a orientačného čísla sú okrem iných (doklad o vlastníctve pozemku alebo doklad o inom práve k pozemku a kolaudačné rozhodnutie), toto tvrdenie neobstoí. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. I. je totiž zrejmé, že právny vzťah k parcele C-KN č. 77/1 a C-KN č. 77/2, na ktorej leží stavba súpisné číslo XXX, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Za popísaného stavu nie je možné zabezpečiť právnu listinu na zápis stavby do katastra nehnuteľností, tak ako to vyžaduje Okresný úrad Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor. Napadnutý rozsudok preto nebude vykonateľný. Navyiac, žalovaný na pojednávaní dňa 11.01.2017 navrhoval ako dôkaz pre zistenie reálnej deliteľnosti domu a pre možný zápis rozsudku do katastra nehnuteľností vypracovanie geometrického plánu. Vychádzal pritom zo znenia ust. § 46 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon). Rovnako Okresný úrad Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor vo svojej odpovedi zo dňa 29.01.2016 požadoval od súdu zistenie, či budúce stavby kopírujú hranice pozemkov. Takéto zistenie sa dá zabezpečiť len vyhotovením geometrického plánu. Napadnutý rozsudok teda nie je vykonateľný aj pre jeho rozpor s ust. § 46 ods. 1 katastrálneho zákona.

24. Okrem toho výrok II. rozsudku okrem vyššie uvedenej absencie povinnosti žalobkyne zriadiť elektrickú prípojku k novému domu je aj zmätočný a nevykonateľný a zaväzuje na povinnosti, ktoré sú priamo v rozpore so Stavebným zákonom, najmä jeho ust. § 47 písm. h), ktorý vyžaduje, aby každá prípojka stavby na verejné technické vybavenie územia bola samostatne uzavierateľná alebo odpojiteľná a aby miesta uzáverov, odpojenia meracích zariadení boli ľahko prístupné a trvale označené. Rozsudok vo svojom výroku II. totiž zaväzuje žalovaného strpieť stavebnú úpravu, ktorú má uskutočniť žalobkyňa a ktorá spočíva vo vybudovaní kanalizačnej prípojky od časti domu postaveného na parcele C-KN č. 77/1 k.ú. a obec I. zo žumpy nachádzajúcej sa na parcele C-KN č. 77/1 k.ú. a obec I. do obecnej kanalizácie. Súd teda uvažoval o zriadení spoločnej kanalizačnej prípojky pre obidva domy s využitím spoločnej žumpy. Stavebný zákon však jednoznačne vyžaduje, aby každá prípojka, vrátane kanalizačnej prípojky, bola samostatne uzavierateľná a odpojiteľná, pričom spoločná kanalizačná prípojka pre viac domov nie je podľa platného zákona prípustná. V minulosti súdy riešili možnosť využívania jednej prípojky pri reálnej delbe nehnuteľnosti formou zriadenia vecného bremena, o čom svedčí napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo/629/2004. Okresný súd však v prejednávanej veci o možnosti zriadenia vecného bremena pre účely spoločného užívania jednej kanalizačnej prípojky vôbec neuvažoval.

25. Navyše okresný súd pri určení ceny domu súp. č. XXX prihliadal len na znalecký posudok č. 4/2015 vypracovaný v konaní znalcom Ing. Tiborom Molnárom, metódou polohovej diferenciácie s určením všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti vo výške 24.900,00 Eur. Žalovaný v konaní tento znalecký posudok namietal s odôvodnením, že je v podstate celý odkopírovaný od znaleckého posudku Ing. Vozárikovej č. 6/2014 pripojeného žalobkyňou k žalobe. Za popísanej situácie a zvolenej metódy došlo k absurdnej situácii, že tzv. starý dom, ktorý je v relatívne dobrom stave, bol ocenený na nižšiu sumu (o 6.452,00 Eur menej), ako nový dom, ktorý je v havarijnom a neužívateľnom stave. Bez ohľadu na túto skutočnosť žalovaný ohľadne všeobecnej (trhovej) ceny domu predložil svoje listinné dôkazy ako prílohy k svojmu vyjadreniu zo dňa 15.12.2005 k znaleckému posudku č. 4/2015, a to potvrdenia realitných kancelárií o určení trhovej hodnoty nehnuteľnosti. Realitná kancelária RK Spirit podľa potvrdenia zo dňa 10.12.2015 stanovila aktuálnu trhovú hodnotu sporného domu na sumu 15.800,00 Eur a to po ohliadke vykonanej dňa 09.12.2015 s prihliadnutím na to, že väčšina miestností je v havarijnom stave z dôvodu prasklín obvodového muriva a jeho zamokrenia. Škridla je v zlom stave, čo minimálne na jednom mieste zapríčiňuje zatekanie vody. Spodné partie domu sú podmočené, drevené súčasti sú taktiež poškodené. Elektroinštalácia je stará, technicky nevyhovujúca. Toaleta v dome chýba. V kuchyni nie je kuchynská linka. Dom rozhodne nie je v tomto stave trvalo obývatelný. Celkovo bol ohodnotený dom v tomto stave trvale neobývatelný. Na trhovú cenu má tiež záporný dopad skutočnosť, že pozemky pod domami aj prístupový pozemok sú nevysporiadané a neevidované na liste vlastníctva. Realitná kancelária HypoReal SK v potvrdení zo dňa 04.12.2015 určila aktuálnu trhovú hodnotu v rozmedzí 15.000,00 až 16.500,00 Eur, keď vychádzala z toho, že z obidvoch domov v súčasnosti je možné využiť len kuchyňu a jednu izbu v druhom dome, avšak bez elektrickej energie. Okresný súd pri svojom rozhodovaní na tieto potvrdenia žalovaného vôbec neprihliadal a vychádzal len zo znaleckého posudku Ing. Molnára a to napriek tomu, že v uznesení č.k. 8C/66/2014-160 zo dňa 05.08.2015 sám uviedol, že znalecký posudok bude len jedným z podkladov pre určenie hodnoty výšky spoluvlastníckeho podielu. Nesprávnemu postupu okresného súdu nasvedčuje aj rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 95/1995. Je teda zrejmé, že okresný súd pri svojom rozhodnutí

nerespektoval ani ustálenú rozhodovaciu prax SR pri určení všeobecnej trhovej ceny nehnuteľnosti a jeho rozhodnutie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konajúci súd pri svojom rozhodovaní neprihliadol ani na fakt, že medziľudské vzťahy medzi žalobkyňou a žalobcom sú tak dlhodobé a trvalo rozvrátené, že ich ďalšia existencia vedľa seba v rozdelených nehnuteľnostiach a na jednom spoločnom dome bude viesť v budúcnosti k možným konfliktom. Okrem súdnej veci podala žalobkyňa proti žalovanému aj žalobu o neplatnosť závetu, ktoré konanie vedené na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 11C/49/2014, dôvodiac, že žalovaný sfaľšoval podpis ich otca na záвете a listine o vydedení. Za takýchto okolností nie je mysliteľné spolužitie strán sporu vedľa seba na spoločnom dvore. O urážkach a napádaní žalovaného zo strany žalobkyne predložil žalovaný do spisu dňa 13.01.2016 listinné dôkazy podpísané svedkami. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov SR vyplýva, že narušené vzájomné vzťahy medzi stranami sporu zakladajú dôvod, kedy reálne rozdelenie predmetu spoluvlastníctva v danom prípade nie je dosť dobre možné a z funkčného hľadiska preto treba považovať vec za reálne nedeliteľnú (napr. rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 24C/235/2009, rozsudok Okresného súdu Trenčín sp.zn. 11C/233/2005). Pokiaľ okresný súd na narušené a rozvrátené medziľudské vzťahy medzi stranami sporu neprihliadal a v tomto smere nerespektoval ani ustálenú rozhodovaciu prax súdov SR, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navyše okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v priebehu konania nekriticky preberal a považoval za preukázané len skutkové tvrdenia produkované žalobkyňou a na skutkové tvrdenia protistrany (žalovaného) už neprihliadal. Pri náležitom hodnotení dôkazov by totiž konajúci súd musel dospieť k záveru, že dohoda medzi stranami sporu o rozdelení nehnuteľnosti nemohla byť uzavretá, keďže žalovaný nemohol užívať len výlučne nový dom, ktorý nemá potrebné sociálne zázemie, kuchyňu a vodovod. Žalovaný užíval dom ako celok, pričom ak by sa aj niekedy zdržiaval v novom dome a mal tam zložené nejaké veci. Táto skutočnosť nič nepreukazuje, keď na umytie, toaletu a prípravu jedla musel žalovaný využiť jedine starý dom, v ktorom sa nachádza funkčný vodovod a funkčná kachľová pec na prípravu jedla v kuchyni. Okresný súd preto nesprávne konštatoval v odseku 18. odôvodnenia svojho rozhodnutia, že v danom prípade došlo k zhodnému tvrdeniu strán sporu o tom, kto akú časť nehnuteľnosti po smrti otca užíval. Tieto skutkové tvrdenia žalobkyne žalovaný vyvrátil svojimi skutkovými tvrdeniami v písomnom podaní zo dňa 13.01.2016 a k nemu pripojenými listinami. Navyše prvoinštančný súd neprihliadol ani na to, že žalobkyňa časť svojho spoluvlastníckeho podielu na domov vo veľkosti 5/16 získala práve od žalovaného formou daru na základe darovacej zmluvy č. V 2727/2005 zo dňa 12.09.2005. Pri vyporiadaní, ktorý zvolil súd prvej inštancie, dochádza tak k absurdnej situácii v rozpore s dobrými mravmi, že žalovaný ako darca musí žalobkyňu ako obdarovanú ešte vyplácať z časti spoluvlastníckeho podielu, ktorý žalobkyňa od neho nadobudla darom. Konajúci súd tiež nevzal do úvahy skutočnosť, že žalovaný napriek jeho tvrdeniam o reálnej nedeliteľnosti domu, no vidiac, že súd preferuje reálnu deľbu veci, prejavil záujem o tzv. „starý dom“, keďže má k nemu silný citový vzťah, podieľal sa na jeho stavbe, opravách, má na dome väčší spoluvlastnícky podiel ako žalobkyňa, ktorý mohol byť ešte vyšší, nebyť uvedeného daru v prospech žalobkyne a tiež má väčší spoluvlastnícky podiel na nevyporiadaných pozemkoch pod domom (6/8), spoločnom dvore a okolitých pozemkoch, čo vyplýva z listov vlastníctva č. XXXX pre k.ú. I. s porovnaním parcel registra E č. 234, č. 236, č. 238 a č. 240 s parcelami registra C č. 77/1, č. 77/2 a č. 77/4 z mapového portálu Úradu geodézie, kartografie a katastra SR zverejneného na internete. Okresný súd však pri svojom rozhodovaní nezohľadnil skutkové tvrdenia žalovaného, ani sa s nimi riadne nevysporiadal. Hoci žalobkyňa niekoľkokrát v konaní tvrdila, že nový dom bol skolaudovaný, nepredložila o tom súdu žiadne kolaudačné rozhodnutie. Rovnako tvrdila, že nemá dobré vzťahy s manželom a starý dom potrebuje na bývanie a svoju sebarealizáciu v záhradke, ktoré skutočnosti však tiež v konaní nepreukázala. V neposlednom rade aj výška výplaty žalovaného za spoluvlastnícky podiel v prospech žalovanej vo výroku III. je vypočítaná nesprávne. Súd k hodnote rodinného domu na parcele C-KN č. 77/1 podľa znaleckého posudku Ing. Molnára vo výške 15.560,76 Eur pripočítal aj vodovodnú prípojku v sume 129,33 Eur a kanalizačnú prípojku v sume 63,33 Eur a žumpu v sume 28,09 Eur, napriek tomu, že tzv. „nový dom“ nie je napojený na žiadnu prípojku inžinierskych sietí a k predmetnej vodovodnej prípojke, kanalizačnej prípojke a žumpe je pripojený tzv. „starý dom.“ Táto skutočnosť vplynuka aj z výpovede znalca Ing. Hlinu na pojednávaní konanom dňa 08.07.2015.

26. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne žiadala, aby odvolací súd priznal žalobkyňi voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

27. Podľa jej názoru okresný súd rozhodol vo veci správne na základe zisteného skutkového stavu a v súlade s § 217 CSP. Aplikácia ust. § 186 ods. 2 CSP nie je v danej veci náležitá, keďže predmetný

skutkový stav bol zistený súdom už v mesiaci január 2016. Zdôraznila, že námietka žalovaného, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, neobstojí. Uvedený odvolací dôvod žalovaný totiž videl v tom, že súd rozhodol podľa skutkového stavu v čase vyhlásenia rozhodnutia (február 2017), keď podľa jeho názoru mal rozhodnúť podľa skutkového stavu zisteného v mesiaci júl 2015. Pokiaľ žalovaný namietal, že okresný súd pri svojom rozhodovaní neprihliadol skutkové tvrdenia obsiahnuté v jeho podaní zo dňa 13.01.2016, žalobkyňa zdôraznila, že žalovaný a jeho právny zástupca tieto skutkové tvrdenia ústne prezentovali na pojednávaní a riadne nimi argumentovali. Súd teda žalovanému žiadnym spôsobom neznemožnil, aby skutkovo tvrdil a právne argumentoval v tomto smere. Následne vyhodnotenie skutkových tvrdení žalovaného súdom, ktoré je v rozpore s jeho predstavou, však v žiadnom prípade nenaplnilo odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) CSP. Neobstojí ani názor žalovaného, že súd prvej inštancie pochybil, keď zrušené podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti vyporiadal primárnym spôsobom (reálnou deľbou). Takýto záver súdu totiž vyplýva zo znaleckého posudku Ing. Jána Hlinu č. 1/2015 zo dňa 30.01.2015, ktorý skonštatoval, že spoločnú nehnuteľnosť je možné rozdeliť tak, aby vznikli samostatné veci, ktorých existencia bude v súlade so stavebnými predpismi, čo konštatovala aj znalkyňa Ing. Bibiána Vozáriková v znaleckom posudku č. 6/2014 zo dňa 10.03.2014, ktorý je prílohou žaloby. Takémuto spôsobu vyporiadania nasvedčuje i súhlasné stanovisko žalobkyne vykonať na vlastné náklady stavebné úpravy v rozsahu nevyhnutnom na reálne rozdelenie veci, a to sčasti aj svojpomocne za pomoci jej rodinných príslušníkov i z prehlásenia obce I. ako stavebného úradu zo dňa 01.02.2016, v zmysle ktorého rodinný dom súp. č. XXX v obci I. je postavený na dvoch vlastnícky nevyporiadaných parcelách C-KN č. 77/1 a C-KN č. 77/2 k.ú. I., pričom hranica pozemkov kopíruje hranicu rodinných domov tvoriacich spoločnú nehnuteľnosť, a tiež vyjadrenia Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálneho odboru zo dňa 19.01.2017, že tento orgán vykoná zápis do katastra nehnuteľností v súlade so stanoviskom obce I. zo dňa 01.02.2016 na základe rozsudku okresného súdu o reálnej deľbe nehnuteľnosti. Na základe toho bude stavba jednoducho zapísaná do katastra nehnuteľností na základe žiadosti vlastníka o pridelenie súpisného čísla, ktoré bude podľa vyjadrenia obce tomuto pridelené. Pridelenie súpisného čísla stavbe vzniknutej po reálnej deľbe spoločnej nehnuteľnosti je právom i povinnosťou obce. Je to len obec, ktorá rozhoduje, či sú alebo nie sú splnené podmienky pre jeho pridelenie. Polemika žalovaného o obsahu žiadosti o pridelenie súpisného čísla stavby nemá preto žiadny vplyv na posúdenie, či je vec reálne deliteľná alebo nie. Žalovaný napriek vyššie uvedeným dôkazom určujúcim rozhodnutie súdu v konaní prezentoval, že rozdelenie veci nie je dobre možné preto, že s jej rozdelením sú spojené vysoké finančné náklady, čo vyplýva z odborného stanoviska Ing. Q. A.. Okresný súd postupoval správne, ak tento dôkaz vyhodnotil ako irelevantný a neprihliadol naň, keďže z ustálenej judikatúry súdov vyplýva, že pokiaľ ide o stavebné úpravy, tieto je potrebné vykonať v rozsahu nevyhnutnom pre rozdelenie spoločnej nehnuteľnosti, nie je však potrebné vykonať také úpravy, ktoré nehnuteľnosť zhodnocujú, či zvyšujú štandard bývania (napr. náklady na elektrický bojler, umývadlo, umývadlovú batériu, WC misu, náklady na obklad, vybudovanie vykurovania a iné úpravy v interiéri), naviac bez špecifikácie, ktorej rozdelenej nehnuteľnosti sa má tvrdené zhodnotenie týkať. Žalovaný svoju odvoláciu argumentáciu založil na vlastnej nesprávnej interpretácii zákona a výňatku z jedného zo súdnych rozhodnutí vytrhnutého z kontextu. V rámci svojej procesnej obrany však v konaní nepredložil (s výnimkou stanoviska Ing. Q. A.) žiaden relevantný dôkaz, ktorým by spochybnil závery znaleckého posudku Ing. Jána Hlinu č. 1/2015, stanovisko stavebného úradu obce I. zo dňa 01.02.2016, či stanovisko Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálneho úradu zo dňa 19.01.2015, ako aj súhlas žalobkyne na vlastné náklady vykonať stavebné úpravy v rozsahu nevyhnutnom na reálne rozdelenie veci a ktorým by spochybnil i tvrdenie žalobkyne o dlhoročnom faktickom stave užívania nehnuteľnosti tak, ako ich napokon súd aj vyporiadal. Žalobkyňa mala za to, že ani tento odvolací dôvod nebol naplnený a napadnutý rozsudok je vykonateľný a schopný záznamu do katastra nehnuteľností, aj bez vykonania stavebných úprav v rozsahu nevyhnutnom na reálne rozdelenie veci žalobkyňou k tomuto dňu. O tom svedčí aj súdom stanovená lehota na splnenie tejto povinnosti (6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku). Aj návrh žalovaného na vykonanie obhliadky nehnuteľnosti okresný súd správne vyhodnotil ako nadbytočný. Možnosť reálnej deľby spoločnej nehnuteľnosti vertikálnym spôsobom v súlade so stavebnými predpismi mal totiž preukázanú tromi znaleckými posudkami (znalecký posudok Ing. Bibiány Vozárikovej č. 6/2014 zo dňa 10.03.2014, znalecký posudok Ing. Jána Hlinu č. 1/2015 zo dňa 30.01.2015 a znalecký posudok Ing. Tibora Molnára č. 4/2015). Z vyjadrení orgánov (stavebného úradu a orgánu štátnej správy citovaných vyššie), ako aj zo záverov vyššie uvedených troch znaleckých posudkov súd riadne zistil, že spoločnú nehnuteľnosť tvoria dva rodinné domy postavené na dvoch osobitných parcelách C-KN č. 77/1 a C-KN č. 77/2, ktoré doby sú spojené obvodovými múrmi na hranici pozemkov, pričom hranica pozemkov kopíruje hranicu rodinných domov. Požiadavka žalovaného vyhotoviť pre

potrebu tohto konania geometrický plán je preto z hľadiska hospodárnosti konania nadbytočná. Súd preto postupoval správne, keď tejto námietke nevyhovel. Ani argumentácia žalovaného o absencii rozhodnutia stavebného úradu a technickej vykonateľnosti reálneho delenia stavby ako prílohy návrhu na vklad dohody spoluvlastníkov o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemá oporu vo vykonanom dokazovaní v súdnom konaní, kde dohodu spoluvlastníkov nahrádza súdne rozhodnutie a rozhodnutie stavebného úradu o technickej vykonateľnosti reálnej deľby nahrádza znalecký posudok. So všetkými ďalšími dôvodmi o nemožnosti reálnej deľby dvojdomu č. súp. XXX v obci I. prezentovanými i v prvoinštančnom konaní sa vyporiadal okresný súd vo svojom rozhodnutí. Argumentácia žalovaného nemá oporu v zákone, jedná sa len o jeho obštrukčné konanie. Aj keď na rozhodnutie súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemožno aplikovať ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na konštitutívnu povahu tohto rozsudku a rozhodnutie v danej veci nie je rozhodnutím o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom, žalobkyňa opätovne poukázala na skutočný dôvod daru podielu na spoločnej nehnuteľnosti zo strany žalovaného, tak ako to vyplynulo z jej prednesov v konaní pred súdom prvej inštancie, najmä zápisnice z pojednávania zo dňa 25.09.2014 a 18.01.2016 a na to, že uzavretie darovacej zmluvy zo dňa 12.09.2005, ktorou žalobkyňa od žalovaného nadobudla k pôvodnému rodičovskému domu spoluvlastnícky podiel vo výške 27/64, bola len naplnená vôľa otca strán sporu, ktorý dôvod je jednoznačne vyjadrený v texte predmetnej darovacej zmluvy. Práve preto sa okresný súd spôsobom nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu žalobkyne k spoločnej veci bližšie nezaoberal.

28. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania, tento správne vychádza z ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP i konštantnej judikatúry, (napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 4MCdo/10/2012 zo dňa 26.07.2012). Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nielenže neuplatnil pred skončením dokazovania riadne relevantné dôkazné návrhy, ale vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a dôkazy, ktoré nemohol uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, čím nie je daná možnosť použitia ust. § 366 CSP. Okresný súd teda vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil a z týchto dôkazov vyvodil správne skutkové zistenia. Napadnutý rozsudok je preto vykonateľný a náležite odôvodnený.

29. Žalovaný vo svojej odvolacej replike zotrval na svojej argumentácii prezentovanej v opravnom prostriedku.

30. Rovnako žalobkyňa vo svojej odvolacej replike zopakovala argumentáciu uvedenú vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného.

31. V štádiu odvolacieho konania pred rozhodnutím odvolacieho súdu procesným návrhom zo dňa 05.05.2017, ktorý došiel Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 05.05.2017, žalobkyňa podala návrh na zmenu strany na strane žalobkyne v zmysle § 80 ods. 1 CSP. Navrhla, aby odvolací súd pripustil, aby namiesto pôvodnej žalobkyne Z. J. vstúpil do konania jej syn M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, ktorý bude ďalej v konaní vystupovať ako žalobca. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe darovacej zmluvy uzavretej medzi Z. J. ako darkyňou a jej synom M. J. ako obdarovaným, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 03.05.2017 pod sp.zn. V-1752/2017, žalobkyňa darovala svojmu synovi M. J. celý svoj spoluvlastnícky podiel na dome č. súp. XXX v obci I. postavenom na CKN parc. č. 77/1 a CKN parc. č. 77/2 nachádzajúcich sa v k. ú. I. v podiele 27/64, t.j. na nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve so žalovaným, ktorá je predmetom zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva v prejednávanej veci. Zároveň M. J. v súlade s ust. § 80 ods. 2 a 3 CSP súhlasil so svojím vstupom do konania a prehlásil, že vstupuje do konania a prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu, t.j. ku dňu 05.05.2017.

32. Zároveň žalobkyňa ku tomuto svojmu procesnému návrhu pripojila aj výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie I., okres L. M., z ktorého vyplýva ňou tvrdená skutočnosť o prevode spoluvlastníckeho podielu k spornej nehnuteľnosti na syna M. J. darovaním.

33. Na základe popísanej procesnej situácie a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd uznesením sp. zn. 6Co/94/2017 zo dňa 31.05.2017 rozhodol o zmene strany na strane žalobkyne tak, že pripustil, aby do konania na jej miesto vstúpil M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, keďže na neho prešli práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v prejednávanej veci. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.06.2017.

34. Dňa 27.03.2018 žalovaný v zmysle ust. § 164 CSP navrhol, aby odvolací súd prerušil konanie do času právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/17/2017. Uviedol, že predmetom odvolacieho konania vedeného pred Krajským súdom v Žiline pod sp.zn. 6Co/182/2017 je odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/66/2014-384 zo dňa 24.02.2017 vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k domu súp. č. XXX v k.ú. I. reálnou deľbou. Podľa názoru žalovaného, ak na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/17/2017 prebieha súdne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu. V prípade, že žalobca V. L. bude so svojou žalobou vo veci vrátenia daru úspešný, bude mu vrátený spoluvlastnícky podiel 15/64 na rodinnom dome súp. č. XXX v k.ú. I. a spoluvlastnícke pomery medzi stranami sporu v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva budú zmenené a bude potrebné pri rozhodovaní v tejto veci z týchto nových spoluvlastníckych podielov vychádzať i pri možnej reálnej deľbe a pri finančnom vyporiadaní medzi podielovými spoluvlastníkmi.

35. Žalobca v podaní zo dňa 04.09.2018, ktoré došlo na Krajský súd v Žiline dňa 07.09.2018, oznámil súdu, že konanie vedené na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/17/2017 bolo dňa 18.08.2018 právoplatne skončené. Žaloba žalobcu (V. L.) bola zamietnutá. Odvolaciemu súdu preto už nič nebráni, aby v konaní pokračoval. Uvedenú skutočnosť si odvolací súd zistil i z pripojeného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 21C/17/2017 zo dňa 06. júla 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2017.

36. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie postup.

37. Na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie (§ 378 ods. 1 CSP).

38. Za popísanej procesnej situácie je zrejmé, že v danom prípade už neexistuje relevantný dôvod pre prerušenie aktuálneho odvolacieho konania, keďže konanie vedené na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/17/2017 je právoplatne skončené. Z uvedených dôvodov odvolací súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

39. Následne krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a § 391 ods. 1 CSP zrušil a celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

40. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

41. Právo na spravodlivý proces je v Ústave Slovenskej republiky garantované v jej siedmom oddiele druhej hlavy (čl. 46 až čl. 50) a je primárnym ústavným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov verejnej moci Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie jeho ochrany, a tým aj ústavnoprávnym východiskom zákonných úprav jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Priestor pre ňu vytvára čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon. Aplikačným ústavnoprávnym limitom je čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (napr. I. ÚS 56/01, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03). Základné právo na súdnu ochranu garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo na prístup k súdu a právo na určitú kvalitu súdneho konania pred nezávislým a nestranným súdom, t. j. právo na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 233/04, IV. ÚS 95/07). Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania (procesná strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno automaticky považovať za porušenie základného práva. Podľa judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 345/09) základné

právo na súdnu ochranu je základným právom na spravodlivý proces, ktoré tvorí jeden z významných princípov právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy). Právo na spravodlivý proces je subjektívne verejné právo každého účastníka právom upraveného konania voči štátu (jeho orgánom), ktorého podstata spočíva v tom, že štát je povinný zabezpečiť každému právo na spravodlivý výsledok konania.

42. Obsah základného práva na spravodlivý proces je pomerne zložito štruktúrovaný a ako to potvrdzuje aj judikatúra ústavného súdu, patrí do neho viacero samostatných subjektívnych práv a princípov, ktoré sú buď konkrétne (verejnosť konania, konanie bez zbytočných prieťahov, právo na nezávislý a nestranný súd), alebo v zásade abstraktné (riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, predvídateľnosť rozhodnutia, zákaz svojvoľného postupu súdu a ďalšie). Ako už bolo uvedené, základné právo na spravodlivý proces je najvýznamnejším interpretačným hľadiskom pre všetky procesné poriadky ustanovené zákonom. Z toho vyplýva ústavná povinnosť každého všeobecného súdu vykladať a používať procesné normy, ktoré sú obsahom procesných poriadkov ustanovených zákonom v súlade s princípmi a s obsahom základného práva na spravodlivý proces. Okrem toho je táto interpretácia a aplikácia povinná rešpektovať princíp materiálneho právneho štátu, a teda materiálne chápanie spravodlivosti tak, ako to je vyjadrené v čl. 1 ods. 1 ústavy.

43. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného ako dôvodné.

44. Ak nedôjde k dohode o zrušení podielového spoluvlastníctva, spoluvlastníctvo zruší súd, ktorý vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka. Znamená to, že ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov sa môže obrátiť na súd s návrhom na zrušenie spoluvlastníctva. Spoluvlastníctvo veľmi úzko nadväzuje na ochranu vlastníckeho práva poskytovanú najmä podľa článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého vlastnícke právo všetkých účastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Spoluvlastníctvo je výrazom vlastníckeho vzťahu ku spoločnej veci s tými dôsledkami, že spoluvlastník môže so svojím podielom nakladať len s ohľadom na záujmy ostatných spoluvlastníkov. Preto rovnako tak, ako nikto v zásade nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, tak nemôže byť nútený, aby bez prejavu vlastnej vôle prijal iného spoluvlastníka. V oboch prípadoch rozhoduje pri nezhode súd (pozri rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 279/1995 zo dňa 11.06.1997).

45. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dňa 20.03.2014 podala právna predchodkyňa žalobcu na súd žalobu proti žalovanému, v ktorom sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti (rodinného domu súp. č. XXX postavenému na C-KN parc. č. 77/1 a CKN parc. č. 77/2 zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. a obec I., okres L. M.) s tým, že sa domáhala jeho reálneho rozdelenia medzi spoluvlastníkov a navrhla, aby súd žalovaného zaviazal z titulu vyporiadania podielu k spoločnej nehnuteľnosti zaplatiť právnej predchodkyňi žalobcu rozdielnu hodnotu príkázaných podielov vo výške 1.973,66 Eur.

46. Nespornou v konaní je skutočnosť, že právna predchodkyňa žalobcu i žalovaný boli v čase rozhodovania okresného súdu podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre kat. územie a obec I., okres L. M., a to rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na C-KN parc. č. 77/1 a C-KN parc. č. 77/2. Právna predchodkyňa žalobcu bola v tom čase podielovou spoluvlastníčkou predmetného rodinného domu s výškou spoluvlastníckeho podielu 27/64 a žalovaný bol podielový spoluvlastník spoločnej nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 37/64. Aktuálne sú spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti žalobca a žalovaný s nezmenenou výškou spoluvlastníckych podielov. Právny vzťah k parcelám, na ktorých je rodinný dom postavený, nie je evidovaný na liste vlastníctva. Medzi stranami nedošlo k uzavretiu mimosúdnej dohody ohľadne predmetu sporu, v dôsledku čoho právna predchodkyňa žalobcu podala svoju žalobu v tejto veci na súd. Vzťahy medzi právnu predchodkyňou žalobcu a žalovaným sú dlhodobo narušené. Dôkazom sú i viaceré súdne konania, ktoré navzájom voči sebe viedli.

47. Vo vzťahu k právnenému posúdeniu veci odvolací súd vo všeobecnosti uvádza: Zmyslom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotnoprávných vzťahov odvíjajúcich sa od spoločnej veci a vyporiadanie doterajších vzťahov k nej. Predmetom vyporiadania preto môže byť len celá vec a nielen jej spoluvlastnícky podiel, aj keď len on môže byť v konkrétnom prípade vyporiadánim dotknutý. Takýto záver vyplýva z konštantnej judikatúry súdu v rozhodovaní v týchto veciach. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní, ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná (§ 141 ods.

1 Občianskeho zákonníka). Ak nedôjde k dohode, spoluvlastníctvo zruší a vyporiadanie na základe žaloby niektorého spoluvlastníka vykoná súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a účelné využitie veci. Ak je to možné, súd vec rozdelí medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov. Ak nie je rozdelenie veci dobré možné, prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; pritom prihliadne na to, aby sa vec mohla účelne využiť. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník, vychádzajúc zo zásady, že nikto nemôže byť nútený, aby zotrval v spoluvlastníctve, dáva v citovaných ustanoveniach prednosť dohode spoluvlastníkov, v ktorej dojednávajú niektorý zo spôsobov vyporiadania uvedených v § 142 Občianskeho zákonníka. Zvolený spôsob vyporiadania nemá spočívať len v poskytnutí náhrady za spoluvlastnícky podiel, ale má viesť k vyriešeniu všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou spoluvlastníctva. Zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve, vyplýva aj právo každého spoluvlastníka podať na súd žalobu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzťahujúce sa na tento prípad, neustanovuje iba výpočet spôsobu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ale zároveň aj záväzné poradie, v ktorom treba skúmať možnosť jednotlivých spôsobov vyporiadania: a/ reálne rozdelenie podľa podielov prichádza do úvahy v prípade faktickej a funkčnej deliteľnosti predmetu spoluvlastníctva. Rozdelením nemusia vzniknúť rovnako hodnotné samostatné podiely predtým spoločnej nehnuteľnosti (pozemky nemusia mať rovnakú výmeru, rovnakú kultúru, bonitu, stavby nemusia mať rovnaký vek a stavebné charakteristiky a podobne). Na tieto okolnosti sa v praxi súdov pri vyporiadaní prihliada tým, že sa vyjadrí primeraná peňažná náhrada, ktorá sa priznáva príslušnému spoluvlastníkovi; b/ prikázanie veci za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, ktorí o to žiadajú, prichádza do úvahy vtedy, keď reálne rozdelenie spoločnej veci nie je možné; c/ predaj a rozdelenie výťažku podľa podielov prichádza do úvahy v prípade, ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, a preto ju pri vyporiadaní nemožno prikázať do vlastníctva jednému z nich za náhradu.

48. V prípade rozhodovania súdu v zmysle ust. § 142 Občianskeho zákonníka súd musí mať možnosť posúdiť celú vec komplexne tak, aby súdne rozhodnutie zodpovedalo úprave hmotného práva a rešpektovalo ochranu vlastníckych práv garantovaných článkom 11 Listiny základných práv a slobôd. V konaní o návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu, neberie na zreteľ samostatne iba niektoré z hľadísk výslovne uvedených v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie veci, násilné správanie podielového spoluvlastníctva voči ostatným spoluvlastníkom), ani spoločne iba tieto zákonom výslovne označené hľadiská, ale vždy komplexne celý súbor relevantných skutočností, ktorý nie je vyčerpaný iba hľadiskami priamo vymenovanými v tomto ustanovení zákona (pozri judikatúru NS SR publikovanú pod č. R 37/2012, rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/33/2010).

49. K jednotlivým kritériám pre prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom krajský súd uvádza, že veľkosť spoluvlastníckeho podielu nie je vždy rozhodujúcim kritériom, hoci nesporne významným, a to najmä vtedy, ak veľkosť spoluvlastníckych podielov je vo výraznom nepomere. Pod účelným využitím veci je potrebné rozumieť predovšetkým využitie veci za účelom, na ktorý je vec určená. Rozdielne bude treba napríklad hodnotiť využitie pozemku určeného na poľnohospodárske využitie za stavu, že len niektorý zo spoluvlastníkov sa takémuto využitiu venuje, alebo v prípade, ak ide o rodinný dom a v dome dlhodobo býva niektorý zo spoluvlastníkov, pričom iný spoluvlastník má bytovú potrebu vyriešenú inak. Pri prikázaní veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom zákon kladie dôraz aj na to, aby sa prikázaním veci vytvorili priaznivé podmienky pre nerušené využitie veci a najmä založením spoluvlastníctva nedochádzalo k vzniku mnohých sporných situácií. Pod vyporiadaním podielového spoluvlastníctva je potrebné rozumieť také vyporiadanie, ktoré definitívne vyrieši vnútorné majetkové vzťahy spoluvlastníkov týkajúce sa ich práv a povinností vo vzťahu k ich doterajším a novovzniknutým podielom.

50. Pri rozhodovaní, ktorému zo spoluvlastníkov sa vec prikáže do výlučného vlastníctva, rešpektujú súdy požiadavku účelného využitia veci. Pri obytných domoch skúmajú bytovú potrebu spoluvlastníkov, prihliadajú na to, kto dom doteraz obýval, kto ho udržiaval a opravoval, prípadne, kto doň investoval, kto je schopný a ochotný starať sa naďalej o jeho riadnu údržbu, pričom veľkosti spoluvlastníckych podielov pripisuje zväčša až druhoradý význam.

51. Podmienkou prikázania veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom je poskytnutie primeranej náhrady tým spoluvlastníkom, ktorí stratia svoj spoluvlastnícky podiel. Súd pri úvahe o tom, ktorému z doterajších spoluvlastníkov má byť vec prikázaná, sa musia zaoberať aj posúdením, či spoluvlastníci, ktorým má pripadnúť celá vec, disponujú finančnými prostriedkami na vyplatenie primeranej náhrady druhému zo spoluvlastníkov. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že súd môže prikázať vec len tomu zo spoluvlastníkov, ktorý preukáže schopnosť zaplatiť primeranú náhradu. Pod rozsah posúdenia primeranosti náhrady spadá aj hľadisko solventnosti toho spoluvlastníka, ktorému má spoločná vec pripadnúť (jeho schopnosť poskytnúť náhradu a včasnú poskytnutie náhrady). Toto hľadisko je dôležité z toho hľadiska, či spoločnú vec možno vôbec prikázať niektorému zo spoluvlastníkov a ktorému konkrétnemu spoluvlastníkovi má byť vec prikázaná. Pokiaľ hľadisko solventnosti nie je preukázané, môže postup podľa § 142 ods. 1 tretej vety Občianskeho zákonníka znamenať zásah do práva vlastníť majetok, pretože nie je garantované, že spoluvlastník bude svojho vlastníckeho práva zbavený pri poskytnutí primeranej náhrady (napr. nález Ústavného súdu ČR sp.zn. II. ÚS 494/2003 zo dňa 02.02.2005).

52. Ak prichádza do úvahy prikázanie veci viacerým doterajším spoluvlastníkom, je súd pri úvahe, ktorému zo spoluvlastníkov vec prikáže, povinný prihliadať na veľkosť spoluvlastníckych podielov a na účelné využitie veci. Ak však v priebehu konania vyjde najavo, že vec môže byť prikázaná do výlučného vlastníctva len jedného z doterajších spoluvlastníkov (napr. z dôvodu, že druhý zo spoluvlastníkov nemá o prikázanie veci záujem) a súd nezistí dôvody pre výnimočné zamietnutie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka), stáva sa hľadisko účelného využitia veci (§ 142 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka) pre rozhodnutie nerozhodným práve z dôvodu, že hľadisko účelného využitia veci nemožno použiť vo vzťahu k viacerým doterajším spoluvlastníkom.

53. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku (§ 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

54. Možnosť zamietnutia návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa tohto zákonného ustanovenia je výnimkou zo zásady, že nikto nemôže byť nútený k tomu, aby zotrval v podielom spoluvlastníctve. Ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka o dôvodoch hodných osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku, patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou - nekonkrétnou) hypotézou („dôvody hodné osobitného zreteľa“), t. j. právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom, ale ktoré tak ponechávajú súdu, aby vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností, podľa svojho zváženia v každom jednotlivom prípade. Zamietnutie takéhoto návrhu možno iba so zreteľom na skutočnosti, ktoré tu boli v čase rozhodovania súdu. Zo znenia ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že by žalobca musel tvrdiť a preukazovať existenciu závažných dôvodov, pre ktoré nie je ďalšie zachovanie spoluvlastníckeho vzťahu opodstatnené. Naopak z ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že práve nevyhovenie žalobe musí byť opodstatnené existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa. Len výnimočne je možné návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nevyhovieť, ak výnimočnosť takéhoto postupu bude presvedčivo v konaní doložená a preukázaná. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať záujem spoluvlastníka na zachovaní vlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach. Zamietnutie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z dôvodov hodných osobitného zreteľa musí reflektovať skutkovú jedinečnosť konkrétneho prípadu. Skutkové podklady pre závery súdu v tomto smere sú však povinné produkovať strany sporu; súd ich nemá povinnosť vyhľadávať.

55. Ak teda žalovaný v rámci svojej obrany v spore tvrdil reálnu nedeliteľnosť spoločnej nehnuteľnosti a ponúkol o tom dôkazy, potom bolo povinnosťou konajúceho súdu, na základe vykonaného dokazovania sa s touto obranou vysporiadať. Treba pritom zdôrazniť, že podľa aktuálneho procesného predpisu (Civilný sporový poriadok) je strana povinná v konaní uviesť svoje skutkové tvrdenia a na ich preukázanie predložiť dôkazy. Ak sa jedná o dôkazy, ktoré strana nemôže bez svojej viny predložiť, je povinná ich súdu označiť. Súd rozhodne, ktoré z dôkazov navrhnutých žalovaným vykoná (§ 185 CSP). V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je viazaný žalobou (§ 216 ods. 2 CSP), z ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva chronológia jeho postupu pri rozhodovaní v takejto právnej veci. Pokiaľ rozdelenie veci v spoluvlastníctve strán nie je možné (čo musí byť ako odborná otázka vyriešená v konaní znaleckým posudkom, prípadne odborným vyjadrením), je povinnosťou súdu,

aby sa pri konečnej úvahe o tom ako rozhodne, vždy zaoberal pri hodnotení zisteného skutkového stavu tiež posúdením toho, či sú alebo nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nie je správny taký postup, keď sa súd zaoberá jedine argumentáciou žalujúcej strany a pri rozhodnutí o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva neprihliada na obranu prezentovanú žalovaným, t.j. rozhodne bez toho, aby si zadovážil pre svoje rozhodnutie dostatočné podklady a zistil skutkový stav veci v potrebnom rozsahu. Je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že okresný súd vo svojom rozhodnutí nevychádzal dôsledne z právnej úpravy a judikatúry viažucej sa k súdnej veci. Prvoinštančný súd vo svojom rozhodnutí nedostatočne odôvodnil, prečo obrana žalovaného prezentovaná v konaní neobstojí. Ak totiž žalovaný v rámci svojej obrany v spore produkoval dôkazy na vyvrátenie tvrdení svojej procesnej protistrany (právnej predchodkyne žalobcu), potom je vylúčené, aby súd konštatoval zhodnosť tvrdení strán o určitej skutočnosti a vyhodnotil ju ako nespornú (napr. právnou predchodkyňou žalobcu tvrdená dohoda spoluvlastníkov o spôsobe užívania spornej nehnuteľnosti po smrti ich rodičov). Neobstojí preto tvrdenie súdu o tom, že na základe dohody strán sporu po smrti ich otca právnej predchodkyne žalobcu pripadla časť nehnuteľnosti postavená v roku 1956 a žalovanému časť nehnuteľnosti postavená v roku 1971. Takýto spôsob úpravy užívania nehnuteľnosti (dohodu) totiž žalovaný v konaní poprel. Pri rozhodovaní súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva musí byť zohľadnený celý komplex dôvodov, ako aj situácia obidvoch procesných strán. Okresný súd však vydal meritórne rozhodnutie na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Pokiaľ sa dôsledne riadil poradiť spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva upraveným v ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, mal zistiť skutočnú reálnu deliteľnosť spornej domovej nehnuteľnosti i s prihliadnutím na dlhodobu pretrvávajúce nezhody právnej predchodkyne žalobcu (Z. J.) a žalovaného, ako aj zhodnotiť reálnu možnosť financovania ňou navrhovaného spôsobu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Odvolateľ správne vo svojom opravnom prostriedku namietal, že týmito okolnosťami sa konajúci súd vôbec nezaoberal.

56. Naopak námietka žalovaného, že okresný súd postupoval v rozpore s ust. § 186 ods. 2 CSP neobstojí. Zmena procesného postoja právnej predchodkyne žalobcu (t.j. že je ochotná financovať reálne rozdelenie nehnuteľností) bola totiž prezentovaná pred 01.07.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Takéto stanovisko jedného zo spoluvlastníkov je však jedným, a nie jediným z dôvodov, pre ktoré (automaticky) súd považuje nehnuteľnosť za reálne deliteľnú.

57. Napokon podstatnou a nemenej závažnou je aj námietka žalovaného, že súčasťou napadnutého rozhodnutia nie je geometrický plán. Samotné vyhlásenie obecného úradu, že sporná domová nehnuteľnosť kopíruje pôvodný pozemok, je nepostačujúca. Geometrický plán musí byť pevne zviazanou súčasťou rozsudku súdu, aby bolo zrejmé, ako je rozdelená sporná nehnuteľnosť a rovnako musia byť v ňom zakreslené i nehnuteľnosti, na ktorých dom stojí. Ak okresný súd svojím rozsudkom rozhodol o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti jej reálnym rozdelením, súčasťou jeho rozhodnutia mal byť aj geometrický plán (§ 46 ods. 1 katastrálneho zákona). V prípade, ak geometrický plán, (na ktorý má byť vo výroku rozsudku odkaz), netvorí nedeliteľnú súčasť tohto súdneho rozhodnutia, takéto rozhodnutie nezodpovedá ust. § 58 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy v platnom znení a rovnako na základe takejto verejnej listiny nie je možné vykonať zápis práv k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností (§ 28 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam - katastrálny zákon). Takýto podklad pre svoje rozhodnutie však okresný súd v prejednávanej veci nemal.

58. Rovnako z výroku II. napadnutého rozhodnutia nevyplýva možnosť vyhotovenia elektrickej prípojky žalobkyňou. Judikatúra súdov ustálila, že v znie je nutné, aby súd vo svojom rozhodnutí práce potrebné na rozdelenie spoločnej nehnuteľnosti presne špecifikoval. Pokiaľ však súd napriek tomu vo výrokovej časti svojho rozhodnutia uvedie rozsah prác, ktoré má spoluvlastník pre účely rozdelenia spornej nehnuteľnosti vykonať, mal ich v ňom uviesť všetky.

59. Napokon okresný súd úplne prehliadol skutočnosť, že dom, ktorý je predmetom sporu, leží na právne nevyporiadanych pozemkoch a právny vzťah k týmto pozemkom (C-KN parc. č. 77/1 a C-KN parc. č. 77/2) nie je evidovaný na liste vlastníctva. Odvolateľ správne poukázal na to, že je to práve súd, ktorý zodpovedá za vykonateľnosť svojho rozhodnutia.

60. Navyiac potom, ako pôvodná žalobkyňa v priebehu odvolacieho konania previedla svoj spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti na svojho syna M. J. (žalobcu označeného v záhlaví tohto rozhodnutia), aktuálne už neobstojí ani argumentácia okresného súdu, ktorý pri svojom rozhodovaní prihliadal na to, že Z. J., (ako jedna zo spoluvlastníkov spornej nehnuteľnosti), má skutočný záujem nehnuteľnosť, resp. jej prikázanú časť využiť na bývanie, dôvodiac jej osobnou situáciou, a tiež tým, že má k nehnuteľnosti citový vzťah, celý život žije v obci I. a preto v uvedenej nehnuteľnosti realizuje

svoje záľuby a nachádza v nich priestor pre sebarealizáciu. M. J. ako procesný nástupca musel v zmysle § 80 ods. 3 CSP prijať stav konania taký, aký je, teda i s procesnými úkonmi, ktoré dovtedy v konaní urobila jeho právna predchodkyňa. Ako už bolo uvedené vyššie pri rozhodovaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva musí súd skúmať celý súbor relevantných skutočností (bližšie pozri body 47. až 54. odôvodnenia tohto rozhodnutia), ktoré vo vzťahu k M. J. doposiaľ (logicky) neboli skúmané, t.j. neboli predmetom dokazovania.

61. Z uvedených dôvodov popísané pochybenia v postupe okresného súdu považoval odvolací súd za tak podstatné, ktoré naplnili jednoznačne podmienky pre zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b), CSP a § 391 ods. 1 CSP).

62. Uvedené pochybenia v postupe okresného súdu považoval odvolací súd za tak podstatné, že nevidel dôvod ďalej sa v podrobnostiach zaoberať ďalšou argumentáciou žalovaného v jeho opravnom prostriedku, keďže tu boli jednoznačne splnené podmienky pre zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávny postup súdu prvej inštancie v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni, na základe opravných prostriedkov, preskúmať, či sa na súde prvej inštancie dosiahol účel civilného sporového konania vyjadrený v článkoch 2, 3 a 6 CSP v spojitosti s článkom 46 a násl. Ústavy SR, a nie nahrádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

63. V ďalšom konaní okresný súd vytýči pojednávanie, na ktoré predvolá strany sporu, pričom opätovne posúdi nárok žalobcu uplatnený žalobou. Na pojednávaní vykoná dokazovanie na základe dôkazov produkovaných obidvomi procesnými stranami v konaní a vysporiada sa aj s prípadnými ďalšími ich návrhmi na jeho doplnenie. Po doplnenom dokazovaní sa okresný súd opätovne vysporiada s otázkou nároku uplatneného žalobou žalobcu v tomto konaní a vykonané dokazovanie vyhodnotí v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a výsledky vyhodnotenia dôkazov zahrnie aj do odôvodnenia rozsudku tak, ako mu to ukladá ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP. V nadväznosti na rozhodnutie vo veci samej okresný súd opätovne rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie je pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu prezentovaným v tomto rozhodnutí (§ 391 ods. 2 CSP).

64. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

65. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).